

SLOVENE

Štev. 160.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vход čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 16. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno v nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvar (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtina
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Slovanska vzajemnost.

Ljubljana danes pozdravlja slovanske goste iz vseh krajev naše države. Zastave plapolajo, dvigajo se tribune, pripravljeno je vse, kar premore Ljubljana, da pokaže svoje slovansko lice. Svoje lice pokaže — ali tudi srce? Velik del Ljubljane kaže tudi svoje srce odkritosrčno in brez hlimbe. Je en del Ljubljane, ki stiska na tistem pesti in bo svoj gnev nad to manifestacijo razlil kmalu v gotovih listih izven Kranjske. Je drugi del Ljubljane, ki se bo pretresel in si morda izpraševal vest, ali je njegovo narodno delovanje res tako, kakor ga danes zatrjuje slovanskim gostom.

Mi se radujemo vsakega pojava slovanske solidarnosti, ker vidimo v tem vstajanje onih, ki so tlačeni, prezirani in izkoriščani. Bili so ravno naši katoliško-nar. poslanci, ki so v državnem zboru povzdignili čisti prapor slovanstva, kliče vse poštene, odkritosrčne zastopnike slovanskih narodov, naj stvorijo v državni zbornici »Slovansko zvezo«. S tem so se naši državni poslanci povzdignili nad moreči separatizem, ki je v Avstriji kriv, da gospodari liberalni birokratski nemški centralizem, ki je najhujša morda za slovanske narode. Katoliško-narodni poslanci slovenski in hrvaški so izrazili idejo, od katere upamo, da ima bodočnost v Avstriji in bo stila marsikako spono, katera nas zdaj vklepa v tesne in moreče razmere zatiranih ljudstev.

Ali je torej mogoče, da se ne bi radovali tudi tega pojava slovanske vzajemnosti, katerega priča je danes Ljubljana? Saj to je izvrševanje idej »Slovanske zveze«!

Bratje Čehi so se prepirali v zadnjem zasedanju državnega zbora, da so naši za-

stopniki tudi v dejanju izvrševali, kar obljubujejo v programu. V težki parlamentarni borbi, ko se je obstrukcija zatiranih ljudskih zastopnikov ustavila nasilstvu liberalnega nemškega zistema, so spoznali, da je slovansko katoliško ljudstvo poslalo v državno zbornico moč, ki so značajni in odločni borci za prava slovanskih narodov. In zbližanje raznih slovanskih strank, za katero ima ravno »Slovanska zveza« svoje neutajljive zasluge — to nam bo i v bodoče geslo za parlamentarne borbe. Izključeni so iz te zveze le oni, ki zasmehujejo sveto prepričanje našega ljudstva, ki se zahrbtno vežejo z našimi narodnimi nasprotniki in se za lečno jed osebnih ambicij vdinajo birokratizmu za sluge njegovega zistema.

Slavnosti završe in izzverže. A duh mora ostati, vladati in delovati. V praktičnem delu je rešitev slovanskega vprašanja v Avstriji.

Mi vidimo uspeh slovanskemu delu v demokratični organizaciji širnih ljudskih slojev na temelju krščanskem in narodnem. »Gospodski narodi« morejo vladati le tedaj drugim, ako imajo izredne predprave, po katerih manjšina lahko tlači večino. To je usoda sedanje Avstrije, to je vzrok, da toliko slovanskih narodov ne pride do veljave. Zato smo mi z vso odločnostjo širili stanovsko, narodno in državnopravno zvestv v najširših slojih našega ljudstva in ga kličemo, da naj vstane, da se naj združuje, da naj s skupno močjo odbija napade in gradi stavbo boljše svoje bodočnosti.

Potrebno je dalje, da se vez med slovanskimi narodi utrjuje z medsebojnim spoznavanjem. Zlasti mlajši naši somišljeniki se vežbajo v raznih slovanskih jezikih, in nobene priložnosti ne izgrešimo, da ne bi opozarjali na tako medsebojno izučevanje in spoznavanje. Iz tega upamo, da se tudi gospodarske zveze med slovanskimi narodi okrepe in vedno nove osnujejo. To je prak-

tično delo, ki edino more dvigniti slovanske narode v Avstriji in zunaj nje.

»Sokol« si je postavil za nalogo, dvigati narod s telovadbo. V knjižici »Sokolska ideja in Slovenci« je podstarosta dr. Vladimir Ravnihar naštel mnogo vzrokov, iz katerih se na Slovenskem »Sokol« ni tako razvil, kakor drugod. A pozabil je glavnega: »Sokol« je moral začeti pešati, ko ga je začela izrabljati za politično sredstvo stranka, ki je zatajila slovansko ljudstvo in se zvezala z Nemci, z onimi Nemci, ki so sklenili, da ugonobé slovanski narod. Na isto povelje smo videli slovanskega »Sokola« in nemškega »turnerja« pehati se pri volitvah za istega kandidata proti Slovincu! To je notranji črv, ki razjeda slovanskega »Sokola«. Ista roka, ki je sklenjena z baronom Schweglom v zvezo proti slovanskemu narodu, daje »Sokolu« povelja. Ker »Sokol« ni imel notranje moči, da bi bil svojega starosta odvrnil od pogubnega narodu kvarnega dela, niti, da bi se bil iznebil takega starosta, je pokazal, da ne razume dela za narod.

Drugod je šel »Sokol« drugačna pota. Ne bavimo se natančneje z njimi danes, a to povdarjamo, da je delo za slovansko vzajemnost životvorno in uspešno le tedaj, ako izvira iz plodonosnega dela za svoje lastno ljudstvo.

Mi pozdravljamo vse te stotine slovanskih gostov, ki jih sprejema slovenska Ljubljana z odkritosrčnim veseljem. Vez med severom in jugom postaja tesnejša, medsebojno spoznavanje napreduje, in iz tega mora nastati sčasom tudi krepkejša slovanska politična sila v državi. Telovadba je le eno sredstvo ljudske vzgoje, primerno zlasti srednjim, meščanskim slojem. Mi želimo, da tudi oni, ki se združujejo na tem temelju, ostanejo zvesti velikim kulturnim namenom, za katerimi mora težiti vsak narod, da se ohrani in razvija! Zdravo telo

bodi prebivališče zdravi, poštene, verni slovanski duši! Naroda, ki je zvest veri svojih očetov, ne sme »Sokol« trgati na dvoje z nasprotno agitacijo, ne sme zatajiti velikih ljudskih slojev in njihovih teženj!

Slovanski gostje pa so naj te dni radujejo med nami! Gledajo naj, kako vstaja Ljubljana iz razvalin, divijo se naj lepi deželi, katero branimo z vsemi silami, da jo ohranimo sebi in slovanstvu! Kar ima slovenska Ljubljana, jim rada dá. Upamo, da pridejo časi, ko bomo mogli dati več, nego premore današnja naša gostoljubnost.

Radost, s katere prihajajo slovanski gostje k nam, nam pa vžiga pogum in nam daje novih nad za bodoče boje. Utrjuje nam upanje, da pride dan, ko se vsi Slovani v Avstriji združijo, da vržejo zistem nemškoliberalnega gospodarstva in odpro svobodno pot razvoju našega ljudstva!

V to ime: »Zivio« in »Na zdár!«

Pismo iz Belgrada.

(Izvirno poročilo.)

Kralj Peter je bil v Kruševcu, kjer so odkrili spomenik uneskom, palim na Kosovem polju 1. 1389. Minoli teden je kralj sprejel v avdienci novega nemškega poslanika Hajkinga. Dne 12. julija je kraljev rojstveni in imendan, ki ga praznujejo po vsi deželi. Dne 14. julija odpotuje kralj v kopališče »Ribarska Banja«, kjer ostane mesec dni. Isti dan odpotujeta prestolonaslednik Jurij in kraljevič Aleksander v Svico, kjer ostanejo štiri tedne. Začetkom septembra kralj prepotuje jugo-zapadno Srbijo, potem se vrne v Belgrad radi priprave za kronanje, ki se vrši 21. septembra v samostanu Zidi. Večje slavnosti bodo 24., 25. in 26. septembra v Belgradu. Ruskega cara bodo zastopal eden velikih knezov, črnogorskega kneza prestolonaslednik Danilo, bolgarski knez Ferdinand pa pride sam, ostale države bodo zastopali poslaniki. Kralj

LISTEK.

Za dom v bojni grom.

Črtica Napisal V. L.

I.

Velik senčnik iz svilnega papirja je zastiral svetilko, stoječo sredi mize; rdeča luč, ki je silila skozi navzlic neštetim gubam in gubicam, se je razlivala po obrazih starice in mladenke, ki sta sedeli zamišljeni na naslonjaču.

Samovar je govoril kakor sam seboj temne, čudne, monotone reči. Nekaj pustega, mučnega, kakor otožna misel je plavalo iz kota v kot po sobi, ki je sicer pričala o blagostanju svojih prebivalcev. Zdaj si misli, da te gleda izza velike japonske vaze na mizici v kotu dvoje velikih, vodenozelenih oči, kot bi ti hoteli izpiti dušo, zdaj se ti je dotaknila lic nevidne, zoprnoladna perot, zdaj se ti je zdela, da je nekaj tako bolešno vzdihnilo za starinskim kaminom.

Prijetna gorkota je bila v sobi, samovar je pel kot star, pozabljen trubadur, in mučna misel se je družila z dolgim časom in z drhtečo skrbjo v nezno trojico...

Dekle je vzdignilo svojo krasno glavico,

strelalo svilo svojih las nazaj, porinilo knjigo od sebe, in kdo ve, od česa se je vzpel otožen vzdih iz njenih sirovezanih, z neko sanjavo potezo obdanih ust proti stropu, do svetlega kolobarja, ki se je risal nad svetilko, ravno sredi neukusno sestavljenega ornamenta.

»Mama, kako dolgo je že sedaj, odkar je odšel Vanja na vojsko?« je vprašala, kakor bi se bila hipoma domislila, z glasom, ki ni izražal niti dolgega časa, niti otožnosti, marveč neko nezavedno, še vse neznošnejše čustvo, kakor sredi med obema.

»Osem... devet tednov, — cela dva meseca že«, je naštel nato na drobni, belih prstih. »Kaj neki dela sedaj-le, siromak? Ali je na straži, sredi vihra in burje, ali počiva brez spanja na mokrih tleh in misli na naju? Ali se ravno bojuje s sovražniki... Morda dirja za njimi črez polje, visoko na konju, sablja mu šviga kot blisek na desno in levo in z naperjenimi sulicami, z zavijte nimi sabljami mu sledijo kazaki ter sejejo smrt v rumeno druhal...«

Ob tej sliki, ki je vatala pred njeno dušo, se je je polastilo navdušenje, neka svečanost groza jo je obšla, kakor bi hodila po ulici z nepokrito glavo, in lica so

ji zardela, ko so njene misli zasanjale bratovo junaštvo in njegove slavne čine na daljnih mandžurskih tleh.

A v tej misli je bilo nekaj bridkega, kot bolna slutnja, in hipoma jo je zgrabilo kakor hladna roka, ki nas prime za srce, da nehoté pomislimo, kje stoji gorje z napetim lokom in strupeno strelom ter meri v nas, da bi nas ranilo in prodrlo jezove naših solz.

Starica pa je odložila pletenje, sklenila roki, povzdignila rosne oči in dejala s tresočim se glasom, v katerem se je družila bolest in udanost, skrb in tista tiha, junaška moč, ki nam daje mir, pogum in življenje, kadar vidimo v nevarnosti to, kar smo ljubili vse žive dni in na kar smo prirastli z vsako žilico svojega bitja:

»Ali pa leži na bojnem polju — s prestreljenimi prsi, s krvavim licem, skrčenimi rokami in zaprte so njegove oči, veš, tiste lepe, rjave, ki so naju gledale tako veselo, — zaprte za večno. In nič več se ne odpro njegova usta, da pokličejo: »Mama!« ali »Sonja!« Nič več se ne razprostró njegove roke, da naju objamejo. Zdaj morda v smrti oklepajo sabljo, s katero se je boril za carja

in Rusijo... In morda bove kmalu čakali zaman njegovega vsakotedskega pisma.«

»Ah mama, mama... bojim se, da so tvoje besede resnične... Če bi bil Vanja umrl, morda ravno danes... Tako tesno mi je že celo popoldne, mama, tako čudno mi je v duši...« je zaplakala Sonja in skrla svoj obrazek ob materinih prsih.

»Ne plakaj, dete... Kakor hoče Bog, kakor je ukazal car... O da bi znala, s koliko mukami sem ga vzgojila in koliko solz, radostnih in bolečnih, sem prelila nekdanj ob njegovi posteljici, ko je spal v in ni znal, da ga objema materina duša z vso svojo neizmerno ljubeznijo in bedi nad njegovimi sanjami ali nad njegovo ljubeznijo... A ko bi imela še enega, še dva, še tri... blagoslovila bi jih z radostjo... da gredo v boj za dom in carja, za rusko ime, za čast in moč širne domovine... Ponosna bi bila nanje, če bi se vračali s križci na prsih, a še ponosnejša morebiti, če bi znala, da spe v ponosnih, velikih grobovih tam na širnih poljih daljnega Vztoka. Vse dolgujemo domovini in carju. In kaj naj damo zanju plemenitejšega, nego kri junaških sinov...«

Častitljivo so vzplamtele starkine otožne

ljeva krona bode narejena iz bronastega topa, ki so ga Srbi rabili pred sto leti v boju s Turki. Krona bode pozlačena; narejena je v Parizu po nalogu profesorja M. Valtroviča, upravnika narodnega muzeja. Troški bodo znašali 20.000 frankov.

S Cetinja se je vrnil kraljev odposlanec dr. Nenadović, ki je izvršil politično misijo in knezu Nikolaj izročil red "Karadjordjeve zvezde". V kratkem bode imenovan podpolkovnik in bivši minister Antonić za srbskega zastopnika na Cetinju.

V korist ruskim ranjencem so bile nedavno velike slavnosti, katere je otvoril kralj sam. Čistega dohodka je bilo do 30.000 dinarov, ki jih pošljemo ruskemu rdečemu križu. K-ko se priprosti narod zanima za sedanjo rusko vojsko, kaže naslednji dogodek. Predno je kralj odpotoval v Kruševac, razgovarjal se je z narodom. Tu stopi pred kralja neki seljak in ga vpraša, ali bodo Rusi premagali Japonce. Kralj je obširno pojasnil vzroke rusko-japonske vojske ter dostavil: "Bodite brez skrbi, ker Rusi so tako močni, da bodo strli svojega nasprotnika." To pojasnilo je pomirilo množico.

Na jesen se vrši sestanek srbskih, bolgarskih, hrvaških in slovenskih dijakov, kakor sem že poročal. V odboru za pripravo so najuglednejši meščani, da slovesno sprejmo razne goste.

Cesarska kovnica na Dunaju je začela kovati jubilejne novce po 5 dinarjev v srebru. Na novih bodeta podobni kralja Petra in Kara Jurija z napisom v spomin na proslavo stoletnice prvega srbskega vstanka proti Turkom. Čez mesec dni pridejo v promet tudi nove jubilejne poštne znamke. Učenci na šolah dobé slike kraljeve rodovine in svetinjske.

Letos se prično graditi nekatere večje železnične proge, ki bodo vezale večja mesta z B-lgradom. Licitacije bodo 3., 5. in 8. avgusta; kavecija znaša 315.000 dinarov.

Vlada je razpustila srbski makedonski odbor ter zaplenila v Vranji orožje, municijo in bombe. Toda že se snuje nov odbor, ki bode še aktivnejši, ker v njem ne bodo aktivni člani in uradniki. V Makedoniji sta sedaj dve srbski vstaški četni, ki branita narod proti razbojniškim četam, katerih je polno po Makedoniji.

Štajerske novice.

8 Zrelostni izpiti v Mariboru. Od 4. do 6. t. m. so se vršili na mariborskem učiteljsku zrelostni izpiti, katere je delalo 15 gojencev in 3 vnarji. — Od 7. do 9. t. m. so se vršili zrelostni izpiti na učiteljsku šolskih sester, katere so dovršile sledeče maturantice: Čimerič Marija, Coretti Justina, Dolin Franciška, Frenner Antonija (z odliko), Gajšek Marija, Gorišek Matilda, Geringer Marija, pl. Hoffmann Andreja (z odliko), Jurič Terezna, Hladnik Marija, Kosi Nika (z odliko), Kossek Marija (z odliko), Krašovic Marija (z odliko), Mešek Ana, Paulošič Marija, Pirkmaier Marija (z odliko), Planker Ema, Prestar Melita, Prosenc Franciška, Scheligo Stefanija (z odliko), Solk Karolina, Terstenjak Ema, Vipavc Zora (z odliko), Wodiczka Marija (z odliko), Zamelj Ema.

8 Odbor „Slovenskega pevskega društva“ v Ptuj. Prosi vse gg. poverjence, pevska društva, pevke in pevce, sode lujoče pri slavnosti dne 7. avgusta t. l. v Mariboru, naj vzamejo doposlane jim note gotovo seboj, sicer bi jih manjkalo pri koncertu. Ker bode skupna pevska vaja prepotrebna, posebno glede novih skladb, prosijo se vsa slavna pevska društva, kakor tudi

posamezne d. pevke in pevci, da pridejo še predpoludne v Maribor. Začetek koncerta bode ob 1/24. — 1/26. ure, torej bo za tiste udeležence tako ugodno, ki se želé odpoljati zvečer ob 1/8. uri iz Maribora. Udeleženci, ki želé prenočišča, naj se obrnejo na lokalni odbor v Mariboru, na g. dr. Milana Gorišek, odvet. kont. v pisarni g. dr. Glaserja. Sporred koncerta objavi se kmalu.

8 Šoštanj: Tukajšnji „Nemci“ so dobili novega „pravdnega dohtarja“ v osebi znanega hajlova Jos. Werbnigg-a, trgovca z mešanim blagom in železnico v Šoštanji. Ker je naše slov. ljudstvo iz okolice postalo zavedno in začelo spoznavati svoje „prija telje“, mu baje njegova trgovina ni več toliko ne nese, zato se je pa g. Werbnigg za vsake slučaje poprijel še drugega „gšefta“, pri katerem pa nima nič kaj sreče, ker se v pravnih rečeh toliko razume, kakor zajec na boben. — G. W. ali veste, kako pravi nemški pregovor? „Schuster bleib bei deinem Leisten!“ — „Prijaznost“ davnegega pristava Jeschounigg-a proti slovenskim strankam sega že tako daleč, da osorno odpravlja stranke, seveda pa samo slovenske, že pred zaključkom uradnih ur. To je isti hajlovec, ki je še pred tremi leti upil ponudi v Velenji: „Živijo Slovenci, preat nemčurji!“ — S pošto. V soboto, dne 2. t. m. popoldne, pride na našo o. kr. pošto okoliški kmst z vprašanjem, če je že prišel: „Naš Dom“. Navzdno usnarj in obenem o. kr. poštar mu nato odgovori: „Kaj „Naš Dom“, „Stajerca“ si naročite, ta je boljši!“ Tako torej imamo na naši pošti agenturo „gšifne krote!“ Radovedni smo, kaj poreče temu drznemu o. kr. poštarju velenjska o. kr. pošta direkcijska v Gradcu. — V ponedeljek, 18. t. m., deliti bodo presvetli knez in škof lavantinski v naši župni cerkvi zakrament sv. birmo. Ker se fabrika godba pridno vadi mašo („Pred stolom Tvoje milosti“), smo jako radovedni, kaj so zopet „stuhtali“ nemški gospodje.

8 Umrl je v Bisernicah, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 10. t. m. gosp. Anton Ovetko, pek in posestnik parnega mline, v 64. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoč.

8 Sv. Marko niže Ptuja. Od 1. julija sem vžiga silna vročina na Dravskem polju. V ponedeljek, 11. julija, je vročina dekajle od 31° R. v torek 32° R. in v sredo 32 1/2° R. Vse zeva v težkem vzhodu ognjene vročine. Ljudem na polju se kar spari voda v vrhah žanjice medlevaro; ni čuda, da je smrtonosno obolelo že osem žanjic, izmed katerih je ena, stara 22 let, umrla valed vrtoglavice. Leži na smrtni postelji tudi par moških, kateri so razgreti napilvi se sparijene vode oboleli na vročici. V četrtek, dne 14. julija, smo pokopali enega izmed teh, pridnega, dobrega, poštenega posestnika, Alojzija Zvarca iz Prvenc, h. št. 10. — Truplo neke ženske sta pred kratkim potegnili dva kosca iz Drave pri Završkem brodu.

Idrijske novice.

8 Ubožna hiša. V petek, 8. t. m., je bila pri nas občinska seja, v kateri so oddali zgradbo ubožne hiše g. Mat. Muravcu za 34.000 kron. Zidarska mojstra g. Treo iz Ljubljane in Kacin iz Goriškega sta zahtevala prvi 36.500 kron, drugi 35.500 kron. Cenjena je bila na 37.063 kron.

8 Gasilni dom dela preglavice našim gasilcem in mestnim očetom. Prvi hočejo imeti v ta namen neko županovo hišo, a drugim se zdi predraga in so ponudbo odklonili. Časi so minuli, ko so kar od žu-

pana hiše kupovali za mestno porabo. Prejšnji župan g. Lapajne je bil tako srečen, da je oddal hišo za 18.000 kron, ki se je potem do tal podrla, a g. Šepetavec ne dobi več tako ugodnih tal. Njega dni so mislili, da denarja ne bo nikoli zmanjkalo v mestni blagajni, sedaj ko nas plaši ogromni dolg, smo postali bolj previdni.

8 Elektrarna je večkrat na dnevnem redu pri občinskih sejah. Ljudje se pritožujejo, da ni vse v redu, a lastnik elektrarne se izgovarja, da ne krši pogodbe, katero je sklenil z občino. V zadnji seji so ga malo privili, da bo moral bolj skrbeti za redno razsvetljavo.

8 Znani dopisnik „Narodov“ očita knezoškofu, da je pri zadnji birmi v Idriji napravil „kšeft“. Kak „kšeft“ pa je bil oni, ko ste Vi g. dopisnik iz škofove hiše dolgi osem let dobivali hrano zastonj? Pa bi rajši zapisali, ker ste o tem gotovo najboljše informirani, o drugem znate tako samo zabavljati.

8 Na umazano poročilo v „Sl. Narodu“ z dne 6. t. m. odgovarjamo kat. nar. rudarski pisarji sledeče: Ni nam bilo treba v uradnih urah letati okrog hišnih gospodinj, da naj razobesijo zastave o prihodnosti našega knezoškofa. Mi smo zvesti člani one družbe, ki šteje v svoji sredi le značajne ljudi, ki se zavedajo svojih dolžnosti, kedar pride škof delit sv. birmo. Ako imate vi v svoji stranki gospodinj, katere le z vašim terorizmom razobesijo zastave, kedar pridejo v Idrijo Schwegel ali Tavčar in njih privrženci, vam tega prav nič ne zavidamo. Ker svojo dolžnost kot rudniški pisarji zvesto in natančno izpolnujemo, se vaših zavratnih napadov prav nič ne bojimo. A nikar nas preveč ne izzivajte, sicer nas mine potrpežljivost ter obelodanimo nekatere vaših pristašev preteklost, ki je presneto oblačna. Lažnjivega denuncijanta se je pokazal dopisnik „Narodov“. Laž je, da so rudniški pisarji v uradnih urah letali okrog, naj se razobesijo zastave ob škofovem prihodu v Idrijo. V šoli ne uživa spoštovanja med součenci oni dijak, ki je na sumu, da je „ovadah“. Ako kdo črni stalno nastavljenega uslužbenca brez pravega vzroka, mu pravimo da je denuncijant. Ako se pa še laže in navaja izmišljene prestopke, da bi uslužbenec pri višjih očrnil ter jim ukradel zaupanje, je to še grše. In če to stori še celo visokošolec, pri katerem se vendar pričakuje kaj omike in olike, in nima družega namena, kakor le škodovati komu, je to tako podlo, da ne dobimo v slovenščini izraza, s katerim bi primerno ožigosali tako nizko postopanje.

8 Stanovalci za gradom dobe vendar enkrat toliko potrebni vodovod. Pred vsakimi volitvami so ga zagotavljali, a ker hišniki v veliki večini niso glasovali za liberalno stranko, ni bilo vodovoda leta in leta. Sedaj ko je v odboru 7 mož katoliško-narodne stranke, se stvar ni mogla več zavleči.

8 V tajni seji so hoteli imenovati stalnim učiteljem telovadbe na naši nižji realni ljudskega učitelja, ki za to študije še niti pričel ni. A ni obveljalo. Sploh v tajni seji ni šlo vse tako gladko, kakor so nekateri liberalci pričakovali. Neki svetovalec se je nejevoljen izrazil: „haj hočejo, da bode mestna blagajna kar kaka posojilnica!“ Pravijo, da so imeli preje tajni posvet, kako bi bili napeljali vodo na svoj mlin. Saj bo šlo vse, kakor znani triumvirat predlaga, so si laskali. A tudi oni časi so minuli, ko je le trojica vse nasvetovala in izvršila. Sedaj se ne glasuje kar po domače, temuč

so resne razprave o rednem poslovanju z občinskim premoženjem.

Mengiške novice.

8 Gorelo je v ponedeljek v Trzinu. Pogorel je Zankarjev kozolec poln pšenice. Zažgal je šolski otrok. Škoda je precejšnja.

8 Utonil je, kakor je že „Slovenec“ poročal, dijak Lovro Kvas. Naj še nekaj pristavimo. Bil je odličniak, priden in lep dečko. Sel je na cni svet dobro pripravljen. Opravljal je šestredeljsko pobožnost sv. Alojzija in ravno tisti nesrečni dan, ko se je šel kopat, je dejal: Še jutri grem k spovedi, da sklenem pobožnost. A Bog je hotel drugače. Pač hitra, a srečna smrt!

8 Novo mašo bo pel 7. avgusta d. g. Ivan Hribar. Pridigoval mu bo d. g. dekan A. Koblar, nekdanji mengiški kaplan.

8 Zrelega tička so zaprli v Kamniku v osebi Fr. Zrovnika. Komaj da je ušel iz kranjskogorske ječe, je že zopet enega zabodel. Fant je komaj 20 let star, pa je bil gotovo že 15krat zaprt. Zelimo, da bi se iz Ljubljane več ne povrnil!

8 Naši fantje so prišli iz Brezij vsi navdušeni. Romanja se je udeležilo 60 mladencev. Vozove so imeli okrašene s trobojnicami, sredi voza pa je bil naš vrli zastavonoša, mladenič Fr. Funtek, z novo družbeno zastavo, ki je na Brezjah vzbujala občno pozornost. Ko so prišli v Mengeš nazaj, so peli velegrajsko himno in marsi katero oko se je zarosilo, videč tako navdušeno mladino. Imeli smo pripravljena tudi še dva govornika, enega za izobraževalno društvo, drugega za Marijino družbo. Žal, da radi pomanjkanja časa nista prišla na vrsto. Pa drugičkrat!

8 Lovskega psa g. Stareta, ki je bil vreden 200 K, je nekdo ubil. To so jezebičice vesele, ker ni več njihovega preganjalca.

8 Čez drevored je s kolesom prepo-vedano voziti. Naj bi se napravil sloven-ški napis.

Jeseniške novice.

8 Luckmannova politika na Jesenicah. Na Jesenicah se mora zidati nova šola. Sedaj je štirirazrednica s štirimi paralelkami, otrok zadosti za osemrazrednico. Kaj sklenejo modre glave? Sedanja šolska občina naj se razdeli in vsaka naj ima svojo štirirazrednico. In te glave modrujejo dalje: Nova šolska občina naj bo na Savi, Jesenice in kmečke vasi Hrušica, Plavž, Plavški Rovt pa naj bodo zase šolska občina; za to naj ostane stara šola, za novo šolsko občino na Savi naj se zida nova šola. Krajni šolski svet je takoj spoznal, odkod ta nadri, da je to prvi korak k ločitvi tudi polit. občine, priprava za nemško šolo, in je bil zoper ločitev ter sklenil, naj se raje zida za celo občino nova šola večrazrednica. Prostor je ponudil gospod Treven zastonj. O tem je sklepal občinski odbor v nedeljo, dne 10. julija, in sklenil: Šolska občina naj se le razdeli in za Savo naj se zida nova šola štirirazrednica. Samo gg. Treven in učitelj Guštin sta bila zoper. Gospod Luckmann je dosel, kar je želel, in sedaj se lahko v pest smeja, brez težave bo dosegel svoje namene. Ne bo dolgo, in Nemec bo gospod v občini — in šola bo — nemška. Kako pa je gospod Luckmann dobil zase odbornike? Takole prav počasi je govoril: „Če zidamo tako šolo, kekor hoče krajni šolski svet, bo stala četrt milijona, in če bo stala na Trev-

Dalje v prilogi I.

oči in z neko svečano, prekipevajočo pobožnostjo, vsa polna svete materine misli, jo je še gorkeje objela Sonja, in njene mlade ustnice so poiskale materinih, velih, nagubanih, trpečnih.

Potem je vstala in šla tihih stopinj k harmoniji. Ponosna pesem je v veličastno ognjevitih zvokih vzklopela izpod njenih drobnih, mehkih, drhtečih ročic: „Bože carja hrani! ...“ In tedaj ni bilo več v sobi one bolestne mučne misli, zelene oči niso več gledale izza vaze, nič več ni vzdihovalo za kaminom in prazničen mir kot na predvečer Vstajenja je razgrnil tiho srečo svojih kril nad devo in starko, katere ustnice so se pobožno gibale in katere duša je molila ...

II.

Jasno, bojaželjno se je razlegel vojaški rog nad ravnino. Mračen, meglen je vzduh, tla so močvirna, in ko se zadrve mali, žilavi konji v diru naprej, pljuska rumeno blato na vse strani. Konji drvijo naprej ... Komaj se dotikajo tal s kopiti, njihove nozdrvi trepečejo široko odprte in njihov rezget se meša z žvenketom orožja, s pokanjem karabink in s prasketanjem ognja japonske pehote, ki ni oddaljena niti dvesto metrov več.

Nekateri kozaki streljajo s karabinko, drugi so naperili sulice in vzeli sablje med zobe; vsi so sklonjeni naprej, njihove oči ne vidijo smrti, nego le tiste rumene, žival-skobesne obraze, ki se razločijo čimdalje jasneje skozi redko meglo brezdimnega smodnika. Kako to zoprno mrgoli, ta neznosna zmes rumene kože, uniformskega sukna s pisanimi našivi in puškinih cevi in bodal! ...

„Ur! Ur! Ur!“ kipi v nebo iz tisočih grl in se strinja v eden sam glas, strašen, silovit, segajoč do meglenega, sivnega neba, — nerazločen, izražajoč le smrtonosno veselo, brezbržno, ponosno moč, ki napolni prsi, kadar zazro oči pred sabo smrtonosna žrela.

„Vperjód!“ zakriči z glasom kot bron mlad, vitek častnik zagorelih lic; a že se sam ne sliši od mogočnega „Ur!“, prasketanja strelav in žvenketu orožja.

Rumeno, okrvavljeno lice z besno stisnjenimi usti, poševnimi očmi in redkimi brki se pojavi pred njim.

Kakor mehnično prereže široka klina vzduh in naperjeno bodalo omahne ter izgine, predno je doseglo njegove prsi.

In zdaj se začne strašni, divji ples. Ivan

Aleksejevič bije na desno in levo ter kriči: „Vsperjód!“ „Ur!“, in sam ne ve kaj.

Nič ne čuti teže svoje sablje, ki šviga bliskovito po zraku, v katerem se že meša sopar potu in sveže krvi s smradom smodnikovega dima, šviga v neštetih krogih in počiva le, kadar se zarije v rumeno lice, lobanjo, vrat, v prsi, odete s suknjo s pisanimi našivi.

In za njim kozaki, kot smrtni sli, z naperjenimi kopji, zavihtenimi sabljami, suvaje in sekaje, da teče kri v potokih, brez strahu in druge misli kot na zmago in sovražnikov pogin.

Počasi se umika nasprotnik; vsaka ped zemlje je pokrita s krvjo in trupli. Zdaj nič več ne pljuska blato pod kopiti kazaških konj.

Ivan Aleksejevič se bije kot lev. Lice mu je poškopljeno s krvavim gnjusom, ki je brizgnil izpod njegove sablje, ko je preklala eno izmed teh vražjih rumenih glav do nosu. Sovražnikovo bodalo mu je predrlo uniformo ob desnem boku in ga ranilo; on ne čuti.

„Ur!“, Vsikdar naprej, naprej za carja, do zmage! Na desni in levi padajo tova riši; Vanja ne vidi, temveč žanje s sabljo

po sovražniku smrtno žetev, kot žanjica žito na njivi. On sploh ne vidi sovražnika. On gleda plemeniti obraz vladarja, vidi se v paradni fronti in imperatorsko veličanstvo se sklanja k njemu ter mu lastnoročno pripenja križ! Za carja! Za carja! Ta misel vrvi z neznano hitrico semtertja po njegovih možganih. In zdaj ... kakor bi ga nekaj silno udarilo na levi pod prsi, zdaj na desni, zdaj zopet ... Nekaj gorkega se meša z znojem pod njegovo obleko, temno mu postaja pred očmi, a njegova sablja še vedno kosi, kosi ...

Ivan Aleksejevič je zdrknil počasi s konja. In ko je padal, s sklonjeno glavo, povešenimi rokami, počasi, naprej ... se je ujel še na bodalo. A njegov desetnik, videč padati poveljnika, je zamahnil z brezglasno besnostjo po Japoncu, kri in nekaj gostega, belega je brizgnilo iz lobanje in padel je.

Sovražnik se je poskušal rešiti v divjem begu. A zdajci so se zgrnili okrog njega novi oddelki. Veselo so se risale v meglenem vzduhu zelene uniforme, kopje in sablje so švigale, karabinke so pokale in smrt je žela, dokler je stal le še eden izmed rumene tolpe na bojišču. Poslednji smrtni krik je zamrl nad bojiščem ...

novem svetu, bodo otroci s Hrušici in Plavškima Rovta imeli predaleč v šolo. In kam pa bomo s staro šolo? In zaavetilo se je možem v glavi in so kimali: »Saj res, saj res! — Može, može, ali mislite, da šola, kakor jo hoče gospod Luckmann, bode zastoj? Ali mislite, da davkoplačevalci na Jesenicah, Hrušici, Plavžu in Plavštem Rovtu ne bodo nič plačali za savsko šolo? Ravno tako! Tudi ko bo šolska občina razdeljena, dokler ostane politična občina ena, morala bo cela občina zidati šolo, torej bodo tudi Jeseničani, Hruščani, Rovtarji savičanom zidali novo šolo ter bodo vzdrževali potem dve šoli, jeseniško in savsko. Jeseniška šola bo sčasoma padla na trirazrednico, morda celo na dvorazrednico, ker šolarjev na Jesenicah in vaseh razen Save ni še 200 in ni upati, da bo njih število kaj prida rastle, medtem ko bo savska šola rastle, ker je že sedaj šolarjev na Savi čez 200. Posledica tega bo, da bo jeseniška šola nazadovala in se bodo otroci na Koroško hodili nemški učiti, sčasoma pa bo savska šola celo nemška in slovenski otroci se bodo v nemškem duhu vzgojevali. Mislite da ne? Gosp. Luckmann je zvit glava in gleda naprej. Ustanovil je najprej privatno nemško šolo z enim razredom, v jeseni se bo odprl že drugi razred te šole in v nemški šoli se bo podučevala tudi slovenščina, da bo lahko več slovenskih otrok vstopilo. G. Luckmann bo dejal slovenskim staršem: »Mi nikakor nečemo slovenskih otrok pčnemčiti, ampak to hočemo, da bi se vaši otroci naučili tudi nemško, da bodo lažje naprej prišli; nemški otroci se pa slovensko učijo, ker jim bo to prav prišlo, če znajo. Mi vam le dobro hočemo. In ta in pa oni se bo vjel in ne bo nič pomislil, kaj pravzaprav g. Luckmann namerava. Tako bo, če ne verjamete, pa čakajte. Luckmannova politika je ta: slovensko jeseniško občino dobiti za mater Germanijo in nemško šolo, ki jo bo plačevala občina.

Zgodovina bo govorila, da so bili Jeseničani opozorjeni na nevarnost in obsodila bo vse kimovce, ki niso spoznali, zakaj se gre, in ki se niso zavedali svojih dolžnosti, ter mirno pustili slovenske Jesenice priti v nemško last.

J Jesenice imajo nemško lice. Že sedaj, ko veljajo Jesenice še za slovenske, mora tujec, ki prvič pride na Jesenice, misliti, da morajo biti tu Nemci v večini. Morda je pet samoslovenskih napisov, več jih je samonemških, večinoma so pa dvojezični. Na vogalih hiš ob cesti so tablice: »Langsam fahren. Počas vozite!«

J Pošta na Jesenicah v nevarnosti. Luckmann pravi, da bo Jeseničanom pošto vzel in jo prestavil na Savo. Ravno sedaj je začela tovarna zidati novo hišo tam, kjer se je v jeseni ponesrečila Koširjeva družina. Tam bo tovarniška pisarna in tam hoče imeti Luckmann tudi poštni urad. Kaj ne, to bo pripravno? Iz tovarniške pisarne se bo kar lahko stopilo čez prag v poštno pisarno in brskalo, kaj dobivajo delavci in druge stranke po pošti. Pa ne pojde tako gladko, g. Luckmann, častni občan je, seniški, če se prav zanašate na pomoč drugega častnega občana jeseniškega, barona Žveglja!

J 116 let stara je že pošta na Jesenicah, pa da bi se kar tako vzela, meni nič tebi nič? Tudi če bi bil na Savi samo-

Slušati je bilo le še žvenket orožja vadajočih se kazakov, brskanje konj in pesem, ki je kakor enoglasno in ob isti misli privrela iz prai zmagovitega polka: »Bože, carja hrani!!!«

Med palimi, ki so pokrivali bojišče, so našli tudi Vanjo. Prebodene in štirikrat prestreljene so bile njegove prsi, ležal je vznak v krvi sovražnikov, ki so bili nakopičeni krog njega, in njegova lepa, kdrasta glava je bila vsa razbita od konjskih kopit. Toda njegove oborožene roke, ki jo je bil še v smrtnem boju ponosno dvignil k nebu, mu niti smrt ni mogla povesti, in jasno, čisto se je lesketala njegova okrvavljena sablja v solncu, ki je veselo prodiralo meglo...

Mirno spavaj, Vanja, v velikem, ponosnem grobu, med brati in vrati; zakaj smrt je ena. Mirno spavaj, sladko sanjaj, zakaj srečen si: Kje bi pač mogel lepše zaspati in zasnavati, kot v lastni krvi, preliti za carja in očetjavo?...

Svet mir je bil nad staro in mladenko. Sonja je klečala pred materjo, v otožnem blaženstvu skrivala obraz v njenem naročju; roke materine so počivale na njeni glavi, igraje se z njenimi lasi, a njene suhe, trpeče ustnice so molile za sina...

stojen poštni urad, pošta na Jesenicah mora ostati, prometa je dovolj.

J Kako je to mogoče, da tovarna plačuje sedaj samo 64% davka in doklad v občini, ko je nekdanj plačevala okoli 90% vsega davka. Tovarna se vedno širi, poslasta ima vedno več, dohodkov vedno več, davka pa primeroma plačuje manj kot nekdanj, kako je to? In ravno sedaj, ko se razširja pokopališče, ko bo treba zidati novo šolo, bolnišnico, cerkev! Pojasnite to, ki morate skrbeti za blagor občine, kako je to mogoče, kako je Luckmann to dosegel?

J Okrajna učiteljska konferenca je bila v četrtek na Jesenicah.

J Strašna katastrofa bi se bila lahko pripetila v nedeljo v predoru. Električna žica ni bila dobro pritrjena, pa je odjenjala in visela tako nizko, da se je en delavec zadel ob njo in jo s tem potegnil, da je padla in ranila več delavcev. Eden je moral v bolnišnico. Ko bi bil električni tok takrat odprt, bilo bi nad 100 mrtvih, zakaj 5000 voltov je močan električni tok.

J Strojno društvo se bo osnovalo v nedeljo, 17. t. m., popoldne ob pol 4. uri »pri Jeleni« na Savi. Dnevni red: Govori o namenu in pomenu društva. Prebrala se bodo pravila, volil odbor, vpisovali se bodo udje. Delavci, v nedeljo k »Jeleni«.

J Napredno izobraževalno društvo se je osnovalo preteklo nedeljo. Prišlo

del. Nov studenec je zelo mrzel in ima le 6 stopinj.

J Nova samostanska šola je sklenila šolsko leto v petek. V četrtek zvečer je imela samostanska mladina vrtno veselico za odhodnico. Sedaj se samostanski prostori praznijo, po mestu in na kolodvoru mrgoli odhajajočih gojenk. Samostanska mladina gre iz Loke, pridite torej tujci v prijazno Skofjo Loko.

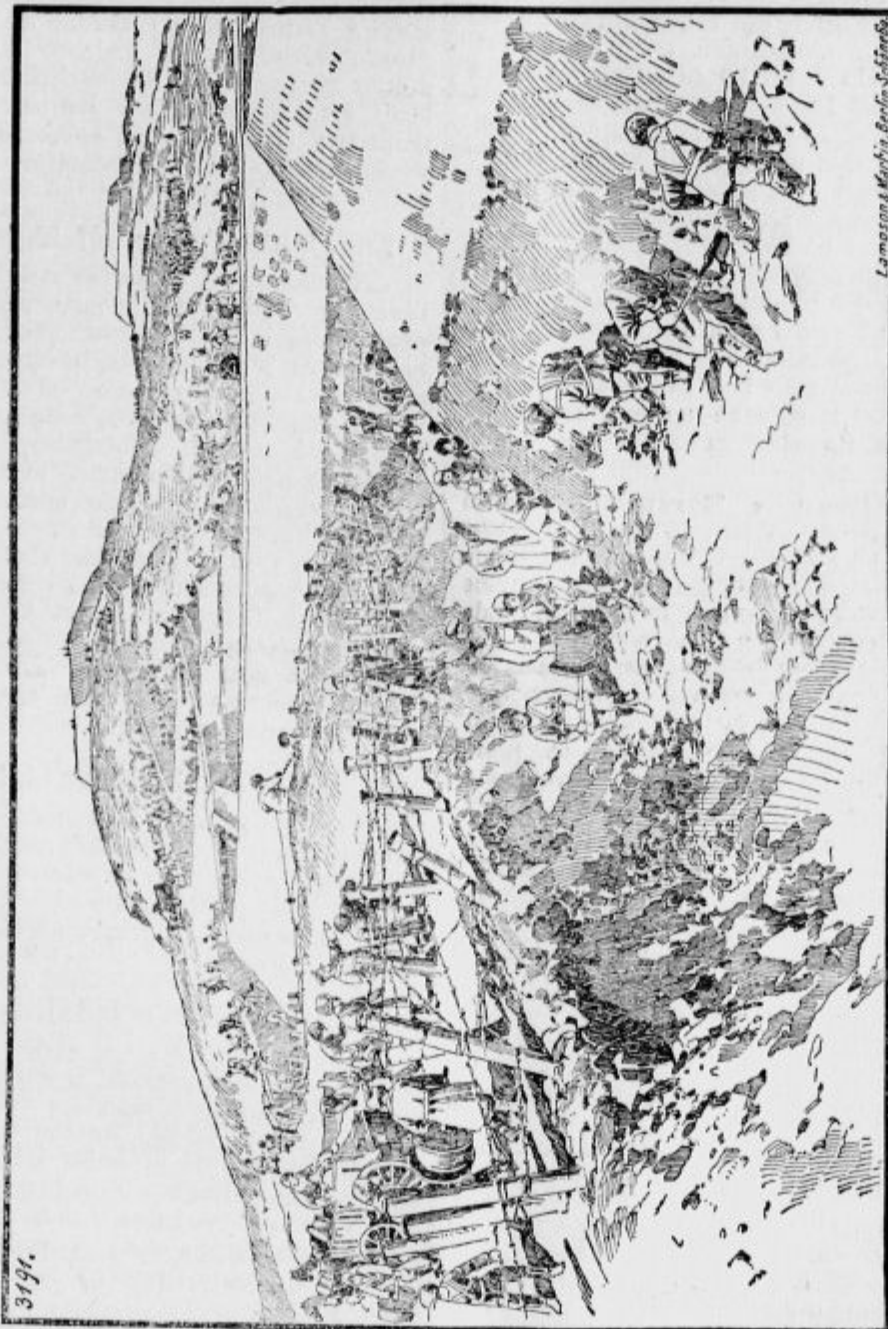
J Veselico priredi katoliško izobraževalno društvo v nedeljo, dne 17. julija t. l. Na sporedu je viteška igra »Roza Jelodvorske, citre s tamburico in samospjev. Pred in med točkami svira godba na lok.

J Petrov tempel bode kmalu pod streho. Ko bode dodelan, vršile se bodo ondi veselice s predavanji. Prvi bode predaval gospod profesor z Bukovice o vprašanju: »Kdo sliši travo rasti?« Za zabavo bode skrbel Pidlman iz Sece. Gašper bode pa zdravil, ako komu kri zavré.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Svojega strica s kolesom povozil. Dne 10. aprila t. l. vozilo je več idrijskih kolesarjev iz Cirknega po Starim šolskem trgu po mestu na cesto, ki pelje v Spodnjo Idrijo. Med hišama »Katoliškega društva« in gozdnega oskrbnitva za-

Ruske obrambne priprave v portarturski okolici.

je kakih 40 glav. Poženel je kar na cesti prežal ter vabil na shod. Pongratz je govoril zopet zelo pobožno. Med drugimi smo opazili na shodu učitelja Salbergerja, nadučitelja s Koroške Bele, trgovca Rudolfa Zore. Za načelnika je izvoljen ključavničar Potočnik. Seveda bo on nosil samo ime, ker izobraževati se njemu Pongratz, učitelji in nadučitelji pač ne bodo pustili.

J Po čem so klobase? izpraševali so ljudje v ponedeljek po tisti nedelji, ženo, ki je bila vsa stopena. Z metliščem jo je bil obdelal kar na cesti njen mož, ki je ud izobraževalnega naprednega društva. »Seveda je bil v rožcah«. Ona je vpila, ljudje so skupaj leteli, sedaj se pa norčujejo.

J Dvogovor. Tone: Ti, Joža, zapiši se v naše napredno društvo. Joža: Me žena ne pusti. Tone: Zakaj ne? Jože: Pravi, da ne mara klobas prodajati kakor Nanetova žena, boji se, da ne bi še jaz tako izobražen postal, kakor je Nande.

Loške novice.

J Dvajset prepelco so dobili kosci pri košnji za gradom. Pet je bilo ranjenih pet najst zdravih so pa izročili gospodu notarju Lenčku.

J Pot k žegnanemu in novemu studentu pod Starim gradom se je zadnjo nedeljo izvršila ob zelo zanimivem sporedu in ob obilni navzočnosti ljudstva. Tudi blagajna olepševalnega društva je dobila svoj

del je France Pirc, rudar v Idriji, v svojega strica Alojzija Vidmarja ter ga je tako nesrečno podrl, da se mu je podlaga lobanje strla in je ta skoraj na mestu umrl. Doglalo se je pa, da je Pirc pravilno vozil, skušal se pravilno na desno izogniti in tudi zvonil, tako da bi se bil ponesrečenec lahko ognil kolesarju. Sodišče je Pircu oprostilo. — **Siloviti gost.** Dne 2. aprila t. l. zvečer je prišel tovarniški delavec Jožef Zupanič v Jakljevo gostilno na Mojstrani. Ob 10. uri ga je pozvala gostilničarka, da naj gre domov, a ta se ni hotel odstraniti, dokler ni prišel gostilničar Jakelj domov. Ždajci pa je sunil gostilničarko v levo stegno in na levo stran trebuha, nato jo je pa še brenil v desno ledje. Ko ga je krčmar pograbil in ven potisnil ter večne duri zaprl, tolkel je po vratih in hotel nazaj udreti z besedami: »Jože, ti še mene ne poznaš!« Udaril je na to po šipah nad vrati in razbil še sedem velikih šip pri oknih. Obtoženec pravi, da je bil pijan. Obsojen je bil na pol leta težke ječe. — **Klin s klinom.** Dne 12. aprila t. l. je prišel bajtarjev sin in zidar Jožef Bališ na dom Janeza Kečeljna v Vodicah. Ker je bil na slednji precej pijan, vnel se je med njima prepir, in Kečelj je Bališa s kamnom udaril po glavi. To je pa Bališa tako razburilo, da ga je dregnul z nožem v levo podlahtnico. Obsojen je bil na 6 tednov ječe. — **Dorovi maraliti.** Janez Zupan, drvar, je prišel kasno po noči v Copovo gostilno v Plavškem Rovtu in tam pil pol litra vina. Ko pa se je bližala polnočna ura, po-

zval ga je krčmar, ker ga je poznal, da je prepirljiv človek, da naj odide. To pa obdolženec ni bilo po volji, jel je razsajati in po mizi razbijati, vendar so ga spravili iz hiše. A komaj je bil na prostem, jel je kamenje metati na streho in po vratih razbijati; polomil je tudi pred hišo stujočo mizo. Naposled je pa zagnal kot pest debel kamen proti oknu spalne sobe C-povih hčera, da so šipe zažvenketale. Kamen je zadel okvir okna, kar je preprečilo, da ni bil nihče v sobi zadet. Obsojen je bil na 14 dni zapore. — **Boj v temi.** Zvečer dne 4. majnika je sedelo v Jelarjevi gostilni v Studoru več gostov. Matevž Kovacič je začel zabavljati čez Janeza Gašperina, in ker le ni bilo konca prepira, udaril je bratranec Franc Gašperin s roko po mizi, da je luč ugasnila, češ, da je že dovolj zabavljanja. V tem trenutku je dobil Franc Gašperin v temi udarec po glavi, da se mu je takoj kri ulila; a ta se je oprjel svojega napadalca in ga ni izpustil, čeravno je dobil z nožem še en sunek v levo pleče. Ko je krčmar prinesel luč, se je videlo, da je bil prvi napadalec Jožef Odar, posestnikov sin iz Studora. Obsojen je bil na štiri mesece ječe. — **Otrok utonil.** Mlinar France Knez v Brišah je bil dne 3. junija t. l. popoludne sam doma; žena in dekleta odšli na polje. Pri sebi je imel pol-drugo leto starega sinčka. Knez se je na trato poleg mlina ulegel in zaspal. Ko se vzbudi, pogrešil je fanta, kasneje ga je pa našel mrtvega v mlinškem žlebu. Obsojen je bil na 3 dni zapore. — **Nepoštena služkinja.** Marija Micottis iz Lusevera na Laškem doma je dalj časa služila pri stotnikovi soprogi gospe Katici Franičević. Spremila je svojo gospo na letovišče v Zader, a dne 13. junija t. l. odšla je v Ljubljano. Pred odhodom je vzela svoji gospe dva prstana, vredna po izreku izvedencev 360 K. Obsojena je bila na 3 mesece težke ječe. — **Tatvina.** Dne 11. majnika t. l. pogrešila je pri svojem odhodu iz službe v »Narodnem domu« natakarka Josipina Skubic, da ji manjka razne obleke v vrednosti 30 K. Te tatvine je sumničila tamošnjo natakarko Ivano Jerše, ki je pa spočetka dejanje tajila. Ukradene reči so se našle skrite deloma v njeni postelji, deloma pa v bližnji postelji, na kateri ni nihče spal. Kasneje je pa priznala, da je to storila le iz nagajivosti. Ta njeni zagovor pa ni obveljal. Obsojena je bila na tri mesece težke ječe. — **Slabo plačana usluga.** Marjeta Zalokar, 22 let stara šivilja iz Rodice, je bila že zaradi goljufije, tatvine in vlačugarstva kaznovana. V noči na 8. junija t. l. prenočila je pri Francetu Korbarju v Zgornji Šiški, a ponoči je vstala ter temu vzela zlat prstan, vreden 30 kron pa 50 kron v zlatu, dežnik in nekaj drugih reči, nakar je skrivaj odšla. Obsojena je bila na 4 mesece težke ječe. — **Siloviti delavec.** Tonelli Carlo iz Italije, zadnji čas delavec pri železniškem predoru na Hrušici, je vojaški begunec, kateremu so se celo njegovi ožji rojaki izogibali. S svojim delodajalcem Piccinijem se je sprl zaradi plače, kar ga je tako zjezilo, da se je proti svoji gosposlinji Mariji Longhi izrazil, da mu bode v predoru nož v srce zasadil. Pa tudi svoji gosposlinji je grozil, da ji bo vrat zavil. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe in potem se bode iztiril iz avstrijskih dežel. — **S strahu pred kaznijo** jo je v Ameriko popihal pred štirimi leti Jožef Blatnik, slamnikar v Želodniku. Dne 19. avgusta 1900 je več fantov razgrajalo pred Pintarjevo hišo v Dobu; razbijali so po durih, metali opeko in razmetali cvetlice raz okna. Ker se je gospodar Miha Pintar bal, da bi mu razgrajali živine iz hleva ne izpustili, šel je hlev zakleniti, a tu ga sune Jožef Blatnik z remelnjomo, kateri je imel na koncu žrebelj, v obraz, in ga poškoduje na gornji ustnici. Blatnik, kateri se je sodišču sam objavil, je bil obsojen na 14 dni zapore.

Po svetu.

Reklamni črevlji. Najnovejša izumitev sedanje dobe so reklamni črevlji. Ti so tako sestavljeni, da njihov lastnik stopaje pušča pri vsaki stopinji sled. Pod podlato je tiskalnica z barvo. Ako človek stopi na dotičen črevelj, potisne s svojo težo barvo skozi črke in črevelj pusti na tlaku več različno natisnjenih reklamnih vrst.

Nesrečen general. O neki nezgodi, katere žrtev sta bila pruski generalni major Zoch in njegov sluga, poročajo iz Barolina: Generalni major Zoch je napravil s svojo soprogo, svojimi nedoraslimi otroki, z vzgojiteljico in slugo izlet po jezeru Wücker. Med potjo je ustrelil general stojič na letečo raco. Tedaj pa je izgubil ravnotežje ter padel vznak v vodo. Sluga, ki je veslal, je skočil za njim, toda ga ni mogel rešiti. Končno sta se potopila oba pred očmi tarnajoče rodovine. Šele pozneje so na pomoč prihiteli potegnili že mrtvi trupli iz vode.

Lurd Kekor poročajo listi, je došlo l. 1903. v Lurd 206 romarskih in 231 posebnih vlakov. Stevilo romarjev cenijo na 200.000. Ako k temu prištejemo še one osebe, ki so došle posamezno, je došlo v Lurd do 500.000 oseb. Vode se je razposlalo 101.000 steklenic. Maš se je bralo 27.800, k obhajilu je pristopilo 244.000 oseb. Zehval za izkazano posebno milost je došlo 33.714.

Kako se nauče otroci lagati. Seveda na razne načine, posebno ako se otrok boji hude kazni ter se skušajo na ta način rešiti. O tem bi se dalo mnogo govoriti. Pogosto navadimo otroke lagati, ako jim sami lažemo. Posebno mnogo laži slišijo otroci v družinskem življenju. Kakšen vtis naredi na otroka, ko vidi, kako prijazno govorijo starši s kako navzočo osebo. Komaj pa dotična oseba odide, pa prično čez njo zabavljati. Mnogi lažejo otrokom v šali ter se nato vesele njihovi lahkovernosti. Dalje se tudi prigodi, da se otroci v šoli opravičujejo s kako lažjo. In potem se še čudijo, ako prično otroci sami lagati. Pogosto se zlažejo starši otrokom o kaki stvari, katere nečijo ali pa ne morejo povedati, toda pozneje se otroci vseeno prepričajo, da so se jim starši zlagali ter jim nič več ne verjamejo. Potem se tudi ni treba čuditi, ako se skušajo otroci sami iz zadrege rešiti z lažjo. Saj ni potrebna laž, ako se noče otrokom vse povedati. Otrok mora imeti do svojih staršev popolno zaupanje. Radi tega se morajo starši varovati, da ne lažejo hoté ali nehoté vpricho otrok.

Uden potepuh. Pariška policija je dobila na neki klopi spečega raztrganega popuha ter ga prepeljala na stražnico. Pripelejo ga pred sodnika. Ta ga vpraša: »Kdo ste?« — »Pavel Andre.« — »Starost?« — »52 let.« — »Stanovanje?« — »Kamor me pripelje moja domišljija. Poleti spim po mestnih klopih, pozimi pa blizu pogorišč.« — »Ste bili že katerikoli kaznovani?« — »52krat. Vsako zimo enkrat.« — »In sedaj vas čaka nova kazen.« — »Popolnoma v redu. Dne 1. julija bom star 53 let.« — »Znate pisati?« — »Saj sem doktor modroslovja. Ker mu sodnik ni hotel verjeti, po telnji se iz žepa spridevala ter dokazal doktorstvo, nato pa ponosno odšel v zapor, da nastopi 53. kazen.

Za posojevalce dežnikov. Na Nemškem je izumil nekdo tak dežnik, ki je zelo pripraven za posojevalce dežnikov. Ta je namreč tako sestavljen, da ga zamore zapreti le njegov lastnik.

Sredstvo proti upnikom. Tako sredstvo je izumil major indijske armade Mansell Pleydell. Imel je namreč odraslega tigra, ki je ležal na verigi priklenjen pred njegovo hišo. Major je nakupil na račun mnogo blaga pri tamošnjih trgovcih, ki pa so le redkokdaj dobili denar. Nihče se ni namreč drznil iti mimo ležečega tigra. Tako je major mnogokrat trdil v šali: »Poslali so mi svoje račune, toda predstavljal sem mi njih.« Brutus, tako so imenovali tigre, je izvrstno izvrševal svojo nalogo. Ležal je namreč mirno pred vrati ter stražil dom. Ako pa je vstopil kak tujec, vzdignil je glavo ter pričel globoko dihati, in to je vedno zdostovalo, da je tirjajoči upnik hitro zapustil hišo.

Velikanski karp. Velikanskega karpa so ujeli te dni v taborškem ribniku »Jordan«. Tehtal je 13 kg ter bil dolg 75 centimetrov. Njegova starost cenijo na 20 let. Ker iz tega ribnika ne morejo izpustiti vode, zato so v njem taki karpi, katere bodo ob priliki polovili. Ribnik meri 513 hektara.

Zdravilo proti zmučenju. Dr. Clement je pariški zdravniški akademiji izročil znamenito naznanilo, v katerem trdi, da ima mravljinčna kislina veliko moč proti zmučenju živecev. Z neko pripravo je dokazal, da ljudje, ki so zavžili to kislino, mnogo več lahko delajo kot drugi, na da bi bili utrujeni. Da se dobi to sposobnost, mora spiti dvakrat na dan v kozarcu vode 30 do 50 kapljic mravljinčne kisline. Ker pa ta kislina zelo vznemirja želodec, je dobro, ako se dene v vodo še malo natrona, dokler se ne tvorijo v kozarcu nobeni plini. Dr. Clement, tudi trdi, da je to dober pripomoček proti alkoholu.

Krasne plače. Lepe plače imajo turški ministri. Veliki vezir in vojni minister imata letne plače po 265.600 K. Najboljšo plačo ima mornariški minister, dobiva namreč 336.000 K na leto. Sedanji minister ima 48.000.000 K vredno premoženje. Minister zunanjih zadev dobiva plače 176.000 kron, finančni minister pa 156.000 K. Najnižje plačan turški minister je rudokopski, dobiva namreč 111.200 K in vendar ima še vedno boljše plačo kot prvi ministri drugih držav.

Apostol Pavel in turška policija. Neke grško dobrodelno društvo je v dobrodelne namene nedavno vprizorilo denarno zbirko. V oklicu je bilo tudi primerno mesto iz lista apostola Pavla do Galačanov. Nekaj dni potem, ko je izšel poklic, je došel v tiskarno, kjer so tiskali oklic, turški policaj, in zahteval naslov nekega »gotovega Pavla«, ker je pisal Galačanom (Galata je namreč carigrasko predmestje)

rovarske besede. Lastnik tiskarne, ki je komaj zadrževal smeh, je policaju povedal, da je »gotovi Pavel« že umrl pred skoraj 2000 leti. A policaj v mnenju, da se je tiskar hotel iz njega ponorčevati, je dal lastnika tiskarne zapreti, ker se je branil povedati »Pavlov« naslov. Grški patriarh je moral porabiti ves svoj vpliv, da je bil tiskar izpuščen iz zapor.

Zakaj se v Ameriki ločujejo zakoni. Na shodu mater v St. Louisu je imela gospa Schoff dolg govor, v katerem je rekla: Gledé ločitev zakonov stojimo še nižje, ko na Francoskem. O tem je treba mnogo misliti. Da se prepričamo o resničnosti te trditve, je treba le pregledati dolgo vrsto ločenih zakonov in njih vzroke. Henry pl. Kopff se hoče ločiti, ker noče njegova soproga ž njim govoriti. Mnogokrat ne izpregovori pet dni nobene besede. Poroka se je vršila pred enim letom. Gospa Swenlin se hoče ločiti, ker jo je njen soprog z neko grožnjo napravil nervozno. Rekel ji je namreč, da bi jo videl najraje 30 čevljev pod peklenskim žrelom. Harner je nesrečen, ker je njegova soproga po jedi nekoč očitno pokadila svaščico. V Čikagi se hoče neki milijonar ločiti, ker soproga preveč ljubi žganje. V pijanosti kolne namreč ko drvar in razgraja. Gospa Merx ni zadovoljna, da jo njen soprog, kadar je dobre volje, šegečka z veliko kline svojega žepnega noža po vratu. Zelo nesrečna je tudi ona soproga, katere mož noče spati pri odprtem oknu. Gospod Hanify zapazi ob 8. uri zvečer v slikarskem ateljeju mlado deklico. Ob 8 uri 30 minut je že v njo zaljubljen; ob 9. uri se že hoče z njo poročiti, ali pa si končati življenje. Ob 9. uri 30 minut nima deklica ničesar proti Hanifyjevemu samomoru, toda ob 10. uri se že premisli. Opolnoči sta že poročena. Dva dni pozneje zapusti Hanify svojo soprogo. Pred sodnikom izjavi najivno, da je bila tega kriva le pijanost, da se sploh ni nameraval poročiti. Tej zgodbi slična je tudi naslednja: Neki bogataš je odšel z neko majhno pevko na deželo, kjer pa se je preveč napil ter se dal v pijanosti poročiti. Dva dni pozneje je dobil od svoje njemu popolnoma neznane tašče brzoglavno čestitko. Takoj je odšel k sodniku ter mu priznal, da je šele sedaj zvedel, da je poročen ter naj ga torej loči.

Umrljivost v Evropi. V Evropi umrje povprek na leto 10 do 11 milijonov ljudi, torej 27 na tisoč. Največ jih umrje v prvem letu svojega življenja (250 od 1000). Največ jih umrje v Rusiji (35 od 1000). Tej sledi Ogrska s 30 od 1000. V Avstriji je povprečno 27 od 1000. V Italiji in na Španskem jih umrje 26 od 1000, v Nemčiji 25, v Franciji 22, v Švici 21, na Angleškem 20, na Švedskem in Norveškem pa le 17 od 1000. Tam umro od novorojencev le 103 od 1000. V tem oziru je Angleška s 145 na drugem mestu. Nato slede Francija 161, Španka in Portugalska 180, Italija s 185, Švica s 194. V Nemčiji umre od novorojencev 230 od 1000, v Avstriji 250, na Ruskem pa 300 od 1000. Na Francoskem doseže starost 70 let 44 oseb od 1000, na Norveškem 40, na Švedskem 33, v Italiji 31, v Švici 30, na Angleškem 27, na Nemškem 26, na Španskem 24, v Avstriji 23, na Ogrskem pa 18 od 1000. Srednja starost je 30 do 34 let.

Ogrski državni zbor.

Včeraj so nadaljevali razpravo o zvišanju civilne liste.

Poslanec Egr y je govoril proti predlogi. Vlada poslanec baron D a n i e l pravi, da hoče pojasniti, zakaj ni dosedaj v tej razpravi nastopila vladna stranka. Deželi in vladni so hoteli dati dovolj časa, da se zacelejo rane, katere je povzročila parlamentarna revolucija deželi. V svojem govoru se hoče ogniti vsemu, s čimur bi se posvečena vladarjeva oseba lahko spravila v razpravo. Zve stoba vladarju pomeni za Ogrsko obstoj narodne države. (Nemir med opozicijalci.) Sedanja skupna dvorna uprava avstrijskega cesarja in ogrskega kralja je popolnoma v smislu obstoječih zakonitih določil. Nagodbeni zakon sicer določa v § 11. da dvorna uprava ni skupna zadeva med Avstrijo in Ogrsko, toda dosedaj na Ogrskem še nikdo ni dvomil o pravici vladarjevi, po svoji lastni volji urediti dvorno upravo. Govornik želi samostojno ogrsko dvorno upravo in se striinja v tem oziru z grofom Apponyjem. Pre snežen je pa bil iz Apponyjevega zaključka, ker je odklonil zvišanje civilne liste. Ravno zvišanje civilne liste bode povzročilo, da bo de laško kralj dalje časa, kakor mu je bilo dosedaj mogoče, bival in se čutil domačega med nami. Govornik izjavi, da odklanja predloge opozicije in da bo de glasoval za zvišanje civilne liste.

Košutovec B a k o n y utemeljuje svoje stališče proti zvišanju civilne liste s tem, ker je po njegovi misli dinastija tako malo naklonjena narodnostnim željam Madžarov. Ni izključeno, da bo de prišel čas, v katerem bo de Ogrska edina opora Habsburžanov. — Sedanja vlada zelo rada popušča narodne pravice in že zato ne bo de glasoval za zvišanje civilne liste. Govoril je še proti pred-

logi O k o l i c s a n y, nato so zaključili sejo.

Nemško-angleška pogodba o razsodišču.

Uradno glasilo nemške vlade »Reichsanzeiger«, je objavilo besedilo dne 12. t. m. sklenjene pogodbe med Nemčijo in Angleško o razsodišču, ki ima sledečo vsebino: Preporna pravna vprašanja glede obstoječih pogodb, ako jih ne bo de mogoče rešiti diplomatskim putem, se bodo predložila stalnemu razsodišču v Haagu. Izvzete so pa one preporne točke, ki zadevajo vitalne koristi, neodvisnost ali pa ustavo Nemčije in Angleške in ne zadenejo tudi kake druge države. Za vsak slučaj, ki bo de predložen v presojo razsodišču v Haagu, pa sklenete obe državi še pred razsodiščem posebno pogodbo, katere mora obsegati razporno zadevo, pravico sodnikov, čas za osnivanje razsodišča kakor tudi način obravnave. — Pogodba se sklene za dobo petih let.

Italijanske vzporednice v Inomostu.

Občinski svet v Inomostu je sklenil včeraj dve resoluciji. V prvi zahteva od vlade, da naj takoj odpravi italijanske vzporednice na vseučilišču v Inomostu, da bo de zopet mir. Druga resolucija je pa naperjena proti resoluciji, katero je sklenil občinski svet v Tridentu, kjer se imenuje vseučilišče v Inomostu dvojizično.

Milanski list »Corriere della sera« priobčuje dopis nekega vseučiliškega profesorja v Padovi, kateri svetuje italijanskim visokošolcem, da naj Italijani iz Avstrije, dokler ne dobé lastnega vseučilišča v Avstriji, študirajo na malem italijanskem vseučilišču v Camerinu, kjer so skušnje na tem vseučilišču po nekem privilegiju iz l. 1753. tudi v Avstriji veljavne.

Zakaj niso prognali Tolstoja.

Nemški listi trde, da so istinito nameravali Tolstoja zaradi njegovega članka proti vojski v listu »Times« prognati v Sibirijo, a da je car Nikolaj dotični predlog ministrstva kratko malo odbil. Po teh vesteh trde dobro poučeni krogi, da je car napisal na predlog ministrstva, da naj se Tolstoja pošlje v prognanstvo, sledeče: »Lev Nikolajevič lahko piše, kar hoče, ne bodem ga motil na večer njegovega življenja. Svobode ki jo je užival za čas vlade mojega deda in očeta, mu tudi jaz ne bodem kratil.« Ko je Tolstoj zvedel, da je ministrski svet sklenil njegovo prognanstvo, a car za to ni hotel dati dovoljenja, je rekel: »Nesreča Rusije niso nikdar bili carji, marveč vedno le carjevi svetovalci.«

Hrvaška kadetna šola.

Valed dogodkov na kadetni šoli v Pežu se vladni krogi in merodajni hrvaški politiki resno bavijo z vprašanjem o hrvaški kadetni šoli za deželno brambo. Svojo zahtevo bodo stavili pri razpravah regniškolarne deputacije jeseni.

Ereolesljevo izdajalstvo.

Akoravno Ereolesi ni mogel izdati zelo važnih načrtov Francoški, je zanimivo, kako stališče se zavzelo časopisje v Italiji v tej zadevi. Brez vsakega dokaza so takoj obdolžili Avstrijo, da je imela izdajalec Ereolesa v svoji službi. Proti hujskanju naših ljubih prijateljev in zaveznikov je morala nastopiti italijanska vlada. Vsekakor značilno je to za presojo javnega mnenja napram Avstriji.

Pavel Krüger.

Kakor je splošno mnenje v Londonu, bo de angleška vlada dovolila prevoz zemeljskih ostankov umrlega transvalskega predsednika Krügerja v Pretorijo.

Preosnova armade na Angleškem.

Angleški vojni minister Arnold Forster je v poslanski zbornici obrazložil vladni načrt o preosnovi angleške armade. Pred vsem je pričela vlada a preosnovo vojaškega ministrstva. Minister pravi, da se mora odpraviti triletna vojaška služba in zagotoviti dosluženim vojakom trajen zaslužek. Stevilo prostovoljcev se mora znižati na 200.000 mož.

Sokolska slavnost v Florisdorfu.

Čehi v Florisdorfu so po svojem starosti naznanili, da letos ne priredé sokolske slavnosti v Florisdorfu. Nemški listi pravijo, da so to Čehi najbrže sklenili na zaupno naznanilo oblasti, da bo de slavnost prepo-vedana.

Tako je v Avstriji! Slovani, kjer bivajo v velikem številu, kakor ravno na Spodnjem Avstrijskem, se ne smejo javno z rojaki zabavati, Nemci pa se smejo zabavati in hajlati med Slovani kolikor hočejo, in živ krat se ne zmeni za to.

Francoski kulturni boj.

»Journal officiel de la republique française« je prijavil razglas francoske vlade, s katerim se je odpravil pouk v kongregacijskih šolah na Francoskem.

Na Francoskem so bile katoliške šole vladni framsonsko-židovske-socialistiški kliki že četrto stoletja na potu. Na vse načine so poskušali odpraviti svoboden pouk na Francoskem, češ, da morajo braniti ljudovlado. Prvi naval je brezverska zveza na Francoskem izvršila l. 1880., ko je pregnala jezuite. Isto leto so zahtevali tudi, da mora imeti vsakdo spričevalo usposobljenosti, kdor hoče učiti na javnih šolah, in 28. marca 1882. leta so odpravili iz vseh državnih šol krščanski nauk. S tem je bil neomogočen pouk redovnikov na državnih šolah, a faktično so redovniki še 1. januarja vodili pouk v 2000 javnih šolah. Tedaj je bilo 13.000 občinskih šol, v katerih so poučevali redovniki, in 7000 šol so imeli razni redovi. Skupno so redovniki poučevali v 20.000 šolah, v katerih je bilo 1.600.000 učencev in sicer 1.200.000 deklic in 400.000 dečkov. Ščasoma so ustanovili državne brezverske šole, a poleg njih so kongregacije ustanovile 7000 novih šol. Kongregacijskih šol je bilo 14.000 s 1.400.000 učenci. Combes je prevzel nalogo, da uniči kongregacijske šole. Pričetkom je odpravil 1680 zavodov onih moških redovnih družb, katere še niso bile priznane na Francoskem. Nadalje je odpravil 81 ženskih redov, ki so se pečali s poukom ženske mladine. Ko je odpravil bivši »abbe«, nepotrjene redove, se je spraval na nepotrjene redove in je odpravil tudi mnogo šol, katere so vodili na Francoskem priznani redovniki. Skupno je Combes zatrl 10.000 šol z 800.000 učenci. A še je 4000 šol s 400.000 gojenci, katere bodo odpravljene z zadnjim zakonom. Država bo de morala sedaj poseči globoko v žep, da bo de nadomestila odpravljene šole. Z mirno vestjo je Combes trdil zvestim svojim somišljenikom, da letni izdatki ne bodo večji, nego 25 milijonov frankov. Istinito pa bo de stroški veliko večji. Fenelon Gibou je izračunal, da bo de stale državo nove šole 355 milijonov frankov in vsakoletno vzdrževanje 40 milijonov. Za Pariz n. pr. so v vladnem proračunu stroški za nove šole proračunjeni s 6 milijoni frankov, a prejšnji državni minister Roche je bil mnenja, da bo de stale 200 milijonov. Iz vsega se vidi, s kakimi sredstvi se liberalci bore proti katoličanstvu.

Naši ljubi »zavezniki«.

V ponedeljek so pričeli naši ljubeznjivi italijanski sosede in zavezniki z vajami ob Garda-jezeru, in sicer se bo de »kolesarilo.« Ta nov način vaj bo de vodil polkovnik italijanskega generalnega štaba Chiarla. Vojaške kolesarje bo de podpiralo kolesarsko društvo »Andase«, ki šteje 200.000 članov. Vaje bodo med Peschiero in Brescio. General Saletta, šef italijanskega generalnega štaba, s polkovnikom Povio in še z dvema častnikoma italijanskega generalnega štaba pa nadaljuje svoje študije ob avstrijski meji in so ob naši meji zbrani 3 generali in 8 polkovnikov. General Garibaldi je že nastavljal kadre garibaldinske armade. Razdelil je svojih 80.000 prostovoljcev v 16 legij po 5000 mož. Legije so v Neaplu, Rimu, Livorni, Benetkah in Milanu. Na razpolago ima Garibaldi 50.000 pušk in 2 in pol milijona patronov, a ne v Italiji, marveč v inozemstvu, kar pa je Garibaldijeva tajnost.

Katoliški časnikarski kongres na Španskem.

Na kongresu španskih katoliških časnikarjev je bilo navzočih 6000 oseb. Predsednik je zborovalcem naznanil, da je papež pri njegovem zaslišanju poudarjal potrebo združenja vseh španskih katoličanov in navajal kot zgled, kako se godi katoličanom na Francoskem, kjer niso slžni. Nadaljni govorniki so govorili o važnosti kršč. časopisja. Katoličani so dolžni podpirati dobro časopisje, geslo bo de: ljubezen, požrtvovalnost in svoboda. Tudi ženske imajo pri razširjanju kat. časopisja lepo nalogo, skrbeti zato, da imajo družine dobre časopise. Sklenili so ustanoviti kat. bra. posredovalni urad v Madridu in na vlado resolucijo proti pornografskemu časopisju.

Bülow in Witte.

Ruski listi izjavljajo, da sestane Witteja z nemškim kanclerjem Bülowom ni v nikaki zvezi z najetjem ruskega posojila. Državnika sta se sešla z namenom, da se porazgovorita o odstranitvi nesporazumljenj, ki so nastala pri razpravi o nemško-ruski trgovski pogodbi.

Z Balkana.

»Novosti« v Peterburgu pišejo o položaju v Makedoniji sledeče: Razmere v Makedoniji so se zadnji čas poslabšale. Vse nameravane »reforme« bo de imele le zgodovinski pomen. Razpor med Srbijo in Belgarijo na eni ter med Grki in Rumuni na drugi strani se je v kljub vsem lepim frazam o zvezi držav na Balkanu poostiril. Turška vlada stoji brezdvomno na stališču, da Makedonija ne potrebuje preosnov. Makedonsko vprašanje je postalo že kritično deloma zaradi vojske v Vzhodni Aziji in deloma tudi

Dalje v prilogi II.

zato, ker akcije Rusije in Avstrije ostale velevlasti ne podpirajo.

Turške uporne čete v Skoplju so se pomirile.

Škodo, ki jo je povzročil napad z di namitom v Bodami so popravili. Sedaj vozijo zopet vlaki po tej progi tudi ponoči.

Slovinci na Dunaju.

Društvo „Straža“ na Dunaju je priredilo zadnjo nedeljo, 10. julija, prav dobro obiskan prijateljski sestanek v VIII. okraju v salonu in na vrtu gospoda Medveda (Lerchengasse 29). Med vsemi udeleženci je vladala bratska vzajemnost in neprisiljena, srčna radost. Vsakdo se je čutil v tej družbi popolnoma domačega! Poleg medsebojne zabave so dobili navzoči tudi še drugega užitka: naši mladeniči so zapeli nekaj pristrčnih pesmi in mlada sinova gospoda Strahovnika sta navzočim razveseljevala z mičnim tamburanjem. Pogovorili smo se tudi glede udeležbe dunajskih Slovincov pri shodu na Velehradu v prvih dneh avgusta. „Straža“ bo zastopala nekaj članov društva. Dne 14. avgusta in 11. septembra se vrši slovenska služba božja na Dunaju, kakor po navadi, potem pa je obakrat prijateljski sestanek pri g. Medvedu, kakor zadnjo nedeljo. Če se „Straža“ posreči v prihodnjem letu, nabaviti si društveni harmonij in najeti društvene prostore, potem bo mogla zares vsestransko izvrševati svojo nalogo. V to pomozi Bog!

Rusko-japonska vojska.

Japonci iz Kajčova prodirajo proti Dašičavu in Njučvanu. Zasedli so že jako važne točke. Nekaj kilometrov pred Dašičavom so se 14. t. mes. ustavili, da pridejo za njimi težki topovi. Pri zavzetju Kajčova sr, kakor trdijo Rusi, Japonci podpirali tudi Hunhuži. Japonci so imeli znatne izgube posebno pri prehodu preko reke, ker so Rusi jako uspešno streljali na njihove vrste. Ako hočejo Japonci še dolgo operirati v Mandžuriji, se morajo polasti Njučvana, od koder bodo svoje armade preskrbeli s hrano. Došle brzjavke poročajo o gibanju čet najraznovrstnejše ter se vse nikakor ne vjemajo. Priobčujemo jih, kakor smo jih dobili:

Peterburg, 14. julija. General Saharov poroča: Od dne 12. t. mes. Japonci nadaljujejo z ofenzivo. Med prednjimi stražami je prišlo do boja. Japonske čete se koncentrirajo na cesti iz Liakotana proti Tandji. Dne 18. t. m. smo slišali od Rutšce streljanje topov. V noči na 12. t. mes. je opazila v smeri proti prelazu Dalin poizvedujoča ruska četa, da je zasedel sovražnik pri Simoušanju močno pozicijo ter da se močne sovražne čete koncentrirajo v Sountoci pred prelazom Dalin. Vzhodno od Ljaojana je vse mirno.

Peterburg, 15. julija. Ruska brzjavna agentura poroča iz Hajčena: Oddelek generala Miščenka je bil na jugu Črnih gor časten boj. Japonci utrjujejo pozicije osem vrst od Dašičava. Vročine je 55 stopinj (?). Posebno so navdušene čete veled vesti, da so Rusi častno odbili napad na Port Artur.

Peterburg, 15. julija. Listi poročajo iz Dašičava: Ruske prednje straže so opazile, da se je sovražnik pričel gibati. Japonci so baje menjali svoja stališča. Zjutraj 14. t. m. smo odposlali poizvedovat konjeniški oddelek. Ta je opazil, da so se Japonci umaknili iz kajčovske doline. Rusko deeno krilo je bilo torej prosto. Takoj smo sklenili, 15. t. m. zopet odposlati poizvedovalne čete. Japonci navidezno odstranjujejo svoje čete iz središča. Ako se ta vest potrdi, nameravajo Japonci brčkone udariti čez prelaz Dalin. Japonci spravljajo na gore velike topove, brčkone pa so to le leseni modeli, ter hočejo s tem Ruse prevariti, kar pa se jim ne bo posrečilo. Isti poročevalec brzjavlja: Sovražnikovo gibanje proti severovzhodu je povzročilo, da smo poslali naše poizvedovalne čete proti sovražnikovemu levemu krilu. Pri tem so opazili, da je prelaz Dalin nasaden. Brčkone so Japonci tamkaj stojiče čete poslali na pomoč proti Ljaojanu prodirajočim četam, ali pa proti Port Arturju, kjer so imeli Japonci v noči 11. t. mes. velike izgube. Japonci generalni štab se boji vojaških operacij v nižini.

Peterburg, 15. julija. General Saharov poroča: V smeri iz Sajmaci proti Ljaojanu smo zapodili v beg japonske prednje straže, dasiravno so jih podpirale v boju hunhuške tolpe. Naše čete so zasedle Sanciapudao. Japonci so nato napadli naše deeno krilo. Naši jezdeci so se umaknili. Boj se je pričel ob 1/2 popoldne ter trajal tričetrt ure. Precej v začetku boja je bil general Rennenkamf ranjen v noge, toda je vseeno ostal pri svojem oddelku. Dragonski stotnik Zederberg je bil ubit, dva vojaška poročnika pa ranjena.

Dalje je še bilo ranjenih 13 kozakov, 8 konj je bilo ubitih, 11 pa ranjenih.

Niučvana, 14. julija. Prodiranje Japoncev proti Dašičavu je povzročilo predvčerajšnjim celo vrsto prask. Po daljšem boju se je posrečilo Japoncem zasesti Taodja in včeraj Ehtoho. Ruski uradniki so pripravljani, da vsak čas zapuste Niučvan.

Peterburg, 15. julija. Japonci so pri Kajčovu zopet zlorabljali zastave „Rdečega križa“. 9. t. m. so obesili tako zastavo pred prednjimi četami, kakor so Rusi takoj nehali streljati. Japonci pa so pripeljali k zastavi svoje topove ter pričeli streljati. To so Rusi z daljnogledi natančno videli.

Vest o 30.000 padlih Japoncih — dementirana.

Pretekli teden je pretresla svet novica iz Petrograda, da je pri naskoku na Port Artur padlo okoli 30.000 Japoncev. To vest sedaj Japonci uradno dementirajo. Iz Tokia prihaja naslednja uradna brzjavka z dne 15. t. m.: V Evropi razširjena vest, da so bili med nočnim napadom 11. t. m. na Port Artur Japonci odbiti z izgubo 30.000 moč, je neosnovana, ker izvzemši malih prask prednjih straž, se onega dne sploh ni izvršil noben resen naskok na ruske pozicije.

Ze takoj prvi dan, ko smo dobili brzjavko o strahovitom japonskem porazu, smo dejali, da pričakujemo skoro japonskega dementiranja. S tem, da Japonci dementirajo, pa še ni rečeno, da niso doživeli pred Port Arturjem velikega poraza.

Precej dolgo časa so čakali z dementiranjem. Sedaj svet pravzaprav ne ve — nič. Primerja ruske in japon. brzjav., in verjame naj, komur hoče, ali pa nobenemu. Čudno je le, da pariška poročila pripovedujejo o tem japonskem porazu toliko podrobnosti in celo vedo, da so se podkopi na ozemlju treh kvadratnih kilometrov razleteli pod Japonci. Počakati je treba še nadaljnih poročil, da napravimo končno sodbo o „30.000 mrtvih Japoncih“.

Petrograd, 14. julija. „Rusi“ poročajo iz Mukdena iz gotovega vira: Velika sila III. japonske armade, ki je v noči na 11. jul. napadla Port Artur, je bila popolnoma poražena s pomočjo podkopov. Izgube so ogromne. Rusi so izgubili 1000 moč.

Peterburg, 15. julija. O posameznostih napada na Port Artur dne 10. in 11. t. m. še ni ničesar znanega. „Novoje Vremja“ poroča iz Ljaojana, da so Rusi napad sijajno odbili. General Fock je zasledoval sovražnika do Nanjlina.

Junaška deklica.

Iz Mukdena poročajo ruski listi o junaških činih neke ruske deklice. Junakinja, ki je stara 20 let, se je oblekla v moško obleko, se nazivala Mihael Smolko ter se posebno odlikovala kot tolmacha. Ako je bilo treba izvršiti kaj posebno težkega ter so potrebovali prostovoljcev, se je oglasila ona prva, da je šla opazovat japonske pozicije. Dne 21. junija je z malim vojaškim oddelkom ne le prinesla ruskim poveljnikom potrebnih informacij, ampak se ji je posrečilo vzeti Japoncem veliko čedo živine, katero so ti zaplenili Rusom.

Koliko stanejo moderne vojske na morju?

V modernih pomorskih bitkah se potapljajo na dno morja velikanske vsote. Ze enokratno streljanje na Port Artur modernih japonskih križaric „Kasuga“ in „Nišin“ stane mnogo denarja. „Kasuga“ ima 4 velike topove, ki stanejo 1 1/2 milijona mark. Vsak top izstrelji v minuti 2 krogli. Ker stane vsak strel 1600 mark, porabijo ti topovi v 5 minutah 64.000 mark. Vsak manjši top stane 72.000 mark in vsak njegov strel 280 mark. Ima pa ta ladja 12 takih topov, katerih strel stanejo v 5 minutah 140.000 mark. Sploh so proračunali večaki, da vsaka bojna ladja napravi v enourni pomorski bitki državi 5 milijonov mark škode.

Vreme v Mandžuriji.

Peterburg, 14. julija. „Ruskoje Slovo“ poroča iz Dašičava: Vroči dnevi in mrzle noči so se zopet pričele, toda vročina ni dosti posušila dolin. Povsodi je polno umazanih mlak. Korakajoči vojaki morajo piti umazano vodo, ker ne morejo dobiti druge. Čete spe po vlažnih tleh ter tako udihujejo nezdrave pare. Take so sedaj razmere v Mandžuriji.

Car na potovanju.

Zlatoust, 14. julija. Car Nikolaj in veliki knez prestolonaslednik sta danes dopoldne dospela sem. Car je pregledal čete ter jim podelil svoj blagoslov. Opoldne je odpotoval car v Ufo.

Japonski ogleduh kot berači.

O japonskih ogleduhih v Mandžuriji piše „Vostočnoje Obogrenje“. Na japonskem je posebna politična atranka, ki se poslužuje v svojo svrhu beračev. Ti berači, ki imajo posebne vrste obleko, služijo posebno

dobro kot poizvedovalci. Taki berači hodijo molče okoli, prosijo molče daru z zvoncec, ki ga nosijo vedno seboj. V obraz jih ne sme nihče pogledati in tudi ničesar ne vprašati, razven prišasti določne stranke. Pogosto se prigodi, da tak berač ne govori več let nobene besedice, ker so napravili obljubo molččnosti, toda zato tem pridneje zasledujejo naročila svoje stranke. Tudi donašajo taki berači zelo točna poročila. In taki berači so sedaj prišli iz Japonske ter se razkropili po Mandžuriji. Nekaj takih beračev je v Inkavu prerezalo žice od min, ki so jih Rusi položili v ustju reke Liacho.

Japonski neuspehi pred Port Arturjem.

Peterburg, 15. julija. Dopisnik ruske brzjavne agenture poroča iz Mukdena: Kakor poročajo, so naše čete 3. in 4. t. m. pred Port Arturjem napadle na desni branilni črti Japonce, jih pognale nazaj ter zasedle vzhodno stran Santsantske doline, 6. t. m. pa tudi višino. Naše izgube so neznatne. Japonci so izgubili, kakor trdijo Kitajci, do 2000 moč. Do sedaj niso Japonci dosegli še nobenih pravih uspehov.

Kuroki v nevarnosti?

London, 14. julija. Iz Tokia: General Kuroki poroča, da Rusi od vseh strani zbirajo svoje sile in jih postavljajo proti njegovemu središču in desnemu krilu.

„Orel“ — bolnišnica.

Milan, 14. julija. Iz San Rema se poroča, da je došel tja „Orel“, ki je bil od posebnega odbora ruskih gospa prirejen kot morská bolnišnica s 400 posteljami. Priredba te bolnišnice je stala 200.000 rubljev. „Orel“ se pridruži baltškemu brodovju. Na krovu je 8 zdravnikov in 20 postrežnic.

Bitka pri Dašičavu?

London, 15. julija. Iz Čifu poročajo, da se bje med Kajčvom in Dašičavom ljut boj. Tudi dopisnik „Maila“ poroča, da se vrše pred Dašičavom neprestano boji. V torek so zasedli Japonci po daljšem boju Tachso, v sredo pa Ehtoho. V Njučvanu vedno silijo streljanje topov. Ruske oblasti v Njučvanu so pripravljene, da vsak čas lahko zapuste mesto. Vendar stoji na vseh straneh še ruske prednje straže. Tudi v Vutajci so še ruske čete. Ruska posadka bo ostala v mestu do skrajnega časa ter bo nato odšla v Hajčen. Njučvanskim Kitajcem so rekli Rusi, da se bodo kmalu vrnili, četudi se umaknejo pred japonsko premočjo, ter zopet mesto zasedli.

Pariško poročilo o položaju na bojišču.

Pariz, 15. julija. General Oku stoji baje s 50.000 možmi 6 klm. od Niučvana ter koraka po železniški progi med Niučvanom in Dašičavom. Tako grozi Kuroki od vzhoda, Oku pa od zahoda železniški progi, kjer se bosta oba združila. Kuropatkin, ki ima v Dašičavu le 30.000 moč, bo moral zapustiti svoje utrjene pozicije pri Dašičavu. Kuroki namerava prisiliti Kuropatkina, da se umakne iz svojih pozicij proti severu. Tudi trdijo, da zamore japonska ofenziva proti Hajčenu prisiliti Kuropatkina, da se umakne zajedno iz dašičavskih in hajčenskih utrdb proti Ljaojanu ter se šele tu resno upre japonskemu prodiranju proti Mukdenu. Tu se tolažijo, da ima Kuropatkin na razpolago železnico ter se torej lažje giblje kot Japonci. Na vprašanje, ako se bodo Rusi umaknili iz Niučvana, je rekel neki častnik: „Brčkone, toda gotovo še ni. Generalni štab upa, da Okuvo prodiranje proti Niučvanu Kuropatkina ni presenetilo“. Zadnja poročila trdijo, da je deževje ponehalo, tako, da kaže toplomer 50 stopinj Celzija.

Književnost in umetnost.

* **Praktická rukojet' srovnavaci jazykův slovanských** Siožil Věncešlav Hrubý, c. kr. vrch. i soudu. rada v Opavě. V Praze. Nákladem vlastním. Tiskem „Unie“. V komisi u J. L. Kobera, knihkupce v Praze. 1904. — Cim večkrat se shajajo zastopniki raznih slovanskih rodov, tem bolj čutijo potrebo, da bi se med seboj čim najbolj razumeli. Slovanski jezik je pravzaprav le eden; samo narečja so različna. In kakor se Saksonec in Vestfalec ne razumeta, ako prvič goverita, pač pa se polagoma drug drugemu privadita, tako je tudi s Slovani, le s tem razločkom da so pri nas razlike narečij fiksirane v književnem jeziku.

Praktična slovanska vzajemnost je nemogoča brez vzajemnosti v jeziku. A noben slovanski rod se neče odpovedati svojem narečju. Kako doseči torej vzajemnost? G. državni poslanec V. Hrubý je brez dvojbe pokazal najbolj praktično pot, ki je tudi iz-

peljiva in se je že večkrat dobro obnesla: Vsak Slovan naj govori svoje narečje, a naj poznata tudi razlike v drugih slovanskih narečjih, da jih razume. Pri shodih slovanskih častnikarjev, kjer vsak zborovavec zna poleg svojega vsaj še eno slovansko narečje, se je ta metoda vrlo obnesla. Govorili so vsi vsak po svoje, a so se vsi razumeli. To je gotovo tista pot, ki ima bodočnost. To nikogar ne užali, pa vsem koristi.

G. Hrubý je globoko proučil razlike raznih slovanskih narečij. A ni napisal težke, znanstvene primerjajoče slovnice, ampak v resnici praktično knjigo, iz katere je res mogoče dobiti toliko vednosti, kolikor je potrebno za obvladanje vseh slovanskih narečij, ki se govore v Avstriji. Razlaga nam, kako se izpreminjajo glasovi, kako se izgovarjajo besede, sklanja, sprega itd. Metoda je lahka in prijetna, ker poučuje gosp. pisatelj z zgledi.

Posebno pozornost je posvetil pisatelj slovenščini, iz katere je izbral več jako dobrih zgledov. V opazkah dodaje opombe, ki razlagajo Čehu nove besede in oblike.

To je gotovo praktično delo za slovansko vzajemnost. Ravno zdaj, ko je toliko Slovanov raznih narečij zbranih v Ljubljani, posebno čutimo potrebo, da se to znanje daleč razširi. Želimo, da bi vsak slovanski narod imel tako knjigo, knjigo g. Hrubega pa vsaj vsak Čeh!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. julija.

Pod tujčovo peto. „Divji Amoniti“ v „Učit. Tovarišu“ se togote, ker smo jih prijeli, da priobčujejo samonemške odloke c. kr. deželnega šolskega sveta. Kdo se ne smeje, ako bere v „Narodu“ (!) sledeči odgovor: „Ne iz servilnosti, temveč iz principa priobčuje „Učit. Tov.“ te odloke samo v nemškem jeziku, da svet vidi, kako malo se še spoštuje v naših višjih uradih slovenski jezik in da bi se čimprej temu odpomoglo. Vsemogočni državni poslanec dr. Šusteršič, na noge! Izposlujte nam na Dunaju, da dobi naš slovenski jezik tudi v teh korporacijah večjo veljavo in hvalo Vam bo pel „Učiteljski Tovariš“ in z veseljem priobčeval samo v slovenskem jeziku izdane odredbe. To pojasnilo pa velja samo pametnim ljudem, ne pa „Slovenčevim“ urednikom in njihovim bralcem.“ To je dobro zanje, da omejujejo liberalci svoje pisanje samo na svoje kratkumne bravce, ker za vsakega pametnega človeka je to prenemumno. Kako da apelira „Narod“ na dr. Šusteršiča, ki nima v kranjskem dežel. šolskem svetu nič opraviti —? Ali že „Narod“ sam dr. Tavčarja ne šteje več? Saj je vendar dr. Tavčar član deželnega šolskega sveta, intimus Heinov, on je Nemca Schafferja spravil v dež. šolski svet, poleg tega je dr. Bleiweisova umna glava v tej korporaciji, ki ima odločno liberalno večino! Ne izgovarjajte se drug na drugega! Vi ste izdajalci, eni iz kruhoborstva, drugi iz neznačajnosti, tretji iz vladehlepnosti. Zato vas pa tudi zadeva usoda izdajavcev: ki ležite pod tujčovo peto!

P. n naročnikom! Kakor sme omenili koncem minulega meseca, smo morali te dni ustaviti list vsem onim gospodom naročnikom, ki v naznanjenem roku niso obnovili naročnine. Samoobsebi je umevno, da to naše postopanje ni izraz nezaupanja do cenjenih naših naročnikov, marveč edino le zahteva točnosti in reda. — Pripomnimo pa, da smo voljni uvaževati vse opravilne želje in bomo lahko postregli vsakomur z zaostalimi številkami.

Osebnosti. V torek, 19. t. m., bo na dunajskem vseučilišču doktorjem modroslovja promoviran veleč. g. Janez Gnidovec, gimnazijski učitelj v Kranju. Vrlemu g. doktorandu pristrčno čestitamo! — Č. g. L. Lah, idrijski mestni kapelan, je včeraj na Dunaju napravil drugi rigoroz iz bogoslovja.

Liberalni deželni odborniki in poškodovani po toči. „Slovenec“ je pozval liberalne deželne odbornike, med njimi dolenskega poslanca dr. Tavčarja, da se naj kaj stori za poškodovane po toči. Ako brez dovoljenja deželnega zbora delajo drage okraske pred deželnim dvorcem, zakaj bi se ne usmili ti liberalci ubogege kmeta, ki ga je toča tako hudo zadela! Mi zahtevamo, da pride ta stvar

v deželni zbor in da se nujno obravnava takoj pred vsemi drugimi! Hinavska slovensko nemška kolonizacija izjavlja v „Narodu“: „Ljudstvo šaka z obupnostjo na deželno podporo, pa je ne more dobiti, ker jo je klerikalna obstrukcija požrla“. To je grda laž. Katoliškona rodni poslanci so opetovano izjavili, da v slučajih ljudske potrebe preneha obstrukcija. Krivda liberalcev je, da se ne da podpora, ker hočejo liberalci ta denar porabiti za svoje mestne veselice in razvedrila. A to se bo maščevalo nad njimi!

Gg. abiturijenti o. kr. II državne gimnazije v Ljubljani so izročili družbi sv. Cirila in Metoda prvo polovico pokroviteljnine v znesku 100 kron. Drugo polovico dopošljejo po poštnicah. — Zivelci narodno zavedni mladenci!

Pomenljiva desetletnica. Dne 11. t. mes. je preteklo deset let, odkar je nižjeavstrijsko namestništvo potrdilo pravila prvega slovenskega katoliškega akademičnega društva »Danice«. Dobro je še vsem v spominu, koliko zaprek je stavila vlada ustanovitvi tega društva. Najprej se je upirala temu, da bi bil društvo posl. jezik slovenski, češ, da je tako društvo odtegnjeno policijskemu nadzorstvu, drugič ji pa ni ugajala slovenska trobojnica kot društveni znak, ker je še tedaj videla v naši trikolori znak panslavizma. Raditega izprva vlada predloženih pravil ni hotela potrditi ter društvo prepovedala, nakar so se njegovi ustanovitelji pritožili na kasacijski dvor, ki je omenjenega dne zgoraj navedene razloge proti nameravanemu društvu ovrget kot neosnovane ter dovolil ustanovitev »Danice«. Tako je tudi v tem oziru ustanovitev »Danice« vlezanimiva in bomo v kratkem o tem še obširnejše poročali. »Danica« pa, ki se je tekom desetih let tako krepko razvila, želimo ob tej priliki, da vrlo napreduje, saj je edino slovensko akademično društvo, ki ima res pravi slovenski program, dočim je vsem drugim našim akademičnim društvom prvi in menda edini ideal — boj proti »klerikalizmu«, in naj se že imenujejo narodno radikalne ali pa svobodomiseln. Zalostno, ali — res! Zato pa s tem večjim veseljem kličemo »Danica«: Vivat, crescat, floreat!

Iz kopališč. Zadnji letoviški list zdravniška Bled naznanja, da je bilo letos do 2. julija na Bledu 397 strank s 654 osebami. Od 2. do 9. julija se je število strank pomnožilo na 520, oseb pa na 897. — V Daruvaru v Slavoniji je bilo do konca minolega meseca 625 oseb.

Nova domača tovarna. Kakor čujemo, bo ravnatelj »Vzajemnega podpornega društva« g. Samša zgradil v Ilirski Bistrici na Notranjskem tovarno domačih lesenih izdelkov vsake vrste. Občine bodo izvestno v njihovem lastnem interesu to za vsa okolica važno podjetje podpirale. Želimo le, da bi tudi drugod oživel se duh podjetnosti in da bi na domačih tleh vzcvetela domača industrija. — Tudi tovarna testenin v Il. Bistrici se zopet zgradi, a v večjem obsegu.

Razglednice Kolovrata in Strme Njive je te dni izdelal g. Rožun, fotograf v Litiji. Delo hvali mojstra.

Pogorel je v Kozjem kozolec ključavničarja Kaspreta.

Promoviran je bil včeraj na dunajskem vseučilišču doktorjem prava g. Dominik Puc. odvetniški koncipient v pisarni g. dr. Trepta v Gorici. — Na graškem vseučilišču je bil promoviran g. Karol Podgoršek, koncipient pri dr. Tumi.

Solske vesti Iz Škofje Loke se nam poroča: V notranji samostanski šoli je bilo 184 gojenk, ki so skoraj vse stanovale v samostanu. Učenke so bile iz raznih avstrijskih kronovin, pa tudi z Ogrskega, Bosne, Italije in Egipta. Ob sklepu šolskega leta so učenke v dvorani izborni igrice igralo »Stara mati«. Na vrtu pa so gojenke igralo na razna glasbena orodja. Veselje je, ako vidi človek, kako skrbno je vzgojena mladina, ki je up bodočnosti. — V Kranju je štirirazredno deško ljudsko šolo letos obiskovalo 166 učencev; za višji razred so sposobni 103. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo 93 učencev. — Stirirazredno deško ljudsko šolo v Rudolfovem je v minolem šolskem letu obiskovalo 229 učencev, in sicer iz mesta 117, iz drugih šolskih občin 112. Za višji razred je sposobnih 158.

Iz Orljč se nam piše: Dne 14. t. m. smo imeli občinsko volitev v prvem volilnem razredu. Naših je bilo 8 glasov in nasprotnikov 8. Zato se je želelo. Izžrebani so bili: od naše strani Janez Čebašek s Prebačevega in Janez Kozina iz Čirčič, od nasprotnih strani pa Janez Strupi iz Čirčič in Janez Novak s Prebačevega. Volitev je vodil pravilno g. okrajni glavar Pirc Prejšnji župan Franc Strupi, za katerega se toliko vlečejo kranjski liberalci, je ostal v klobuku. Bil je 18 let župan, zdaj pa ne več! Veselje v občini je splošno. Zdaj imamo mi šest odbornikov, nasprotniki pa dva.

Utonil v Soči. Crnogorski delavec Nikola Rujevec iz Nikošice se je šel kopat v Soči. Ker ni znal dobro plavati ga je voda potegnila za seboj. Njegova žena z drugo žensko je stala na bregu in videla, kako se je boril s smrtjo, a mu ni mogla pomagati. Mrtvo truplo so potegnili iz Soče med Sotkanom in Dolgo njivo.

Strela ubila. Dva dečka iz Volčje drage je nevihta vjela na cesti. Vstopila sta v hišo Arčonovo, kjer so jima prijatelji dovolili, da počakata konca nevihte. Kar udari strela v hišo. En deček, J. Gregorič, je obležal mrtel, drugi deček in gospodinja sta pa omedlela za nekaj hipov.

Kamenjani so biciklista Karola Brežana, ko je vozil iz Proseka v Gorico.

Razpisana je učiteljska služba pri S. v. Lenartu, okraj Skotja Loka.

Utopljenko so našli na desnem bregu Save blizu Zaloga. Truplo je ležalo že približno šest do osem mesecev v vodi. Našli so pri njej še precej dobro ohranjene drečje, jopico in srajco. Utopljenka je do slej še nepoznana.

Ogenj. Devetletni sin Franca Cebulja je zažgal vso neprevidnosti kolesar poselnika Antona Ležarja v Trzinu. Škode je 750 kron, zavarovalnina znaša pa le 400 kron. Vso pridnosti sosedov in trzinškega župana so ogenj kmalu omejili. Stariši, pazite na otroke!

Pastoralna konferenca za litijsko dekanijo bo privedna sredo, dne 20. julija v smartnem pri Litiji. Pričetek ob 1/10.

Iz Kranja se nam piše: Včeraj dopoldne smo pokopali zadnjo sestro pokojnega knezoškofa Vidmarja gđ. Marjeto Vidmar. Pogreba se je udeležilo 22 gg. duhovnikov, 3 gg. bogoslovci ter mnogo občinstva; med tem smo opazili g. gimn. ravnatelja Hubada, g. svetnika Savnika in nekaj drugih gg. profesorjev. Pokoj njeni blagi duši!

»Narodni dom« v Brežicah. Poročajo nam: Kaj pridno se vrše priprave za otvoritev dne 14. avgusta t. l. Vsakemu narodnjaku, kateri si ogleda to krasno stavbo, širi se srce radosti in novih, imenitno prirejenih prostorih. Od tal do strehe vse novo, starega poslopja, na kojega temelju se dviguje novo, ni več poznati, — vse praktično in prostorno razdeljeno: Velike gostilniške sobe, prostorna stanovanja, mnogo sob za tujce, krasno in moderno opremljena velika dvorana s stalnim odrom, povečkani vrt s steklenim salonom, velika veranda — vse razsvetljeno s plinovo lučjo. To stavbo torej hoče čitalnica brežiška slavnostno izročiti uporabi. Upoštevajoč veljavni pomen narodnega zbirališča ravno v Brežicah so se na vabilo čitalnice prijavila k sodelovanju nepričakovano mnoga pevska in sokolska društva, hrvaška in slovenska, tako da obeta ta dan biti dan probuje in narodne zavesti. Iz vsega, kar pripravlja brežiška čitalnica za ta dan, se da sklepati, da bo omenjena otvoritvena slavnost velikanska, — da se bo vsakemu posamezniku nudil poseben umetniški užitek. Ta dan tedaj v Brežice, da pokažemo z mnogobrojnim številom, kako ve slovenski rod ceniti vsak pojav narodne samozavesti in narodne posesti, kar bode otvoritev »Narodnega doma« v Brežicah.

Prijeli so v Cividale slaboumnega Janeza Dermota, ki je bil l. 1881. rojen baje v Poljanah kot sin Janeza in Marije Dermota. Hotel je iti v Ameriko. Na kazalcu mu manjka noht.

Nenadoma umrl je 71letni v Dragi stanujoči kovač Jožef Lokar.

Pogorel je skedenj Antona Prnarja v Gruulji. Škode je 1100 kron.

Mrtvega so našli v postojinskem okraju v vodi 64 let starega kočarja Antona Barbiča iz Topolca.

Vzgojevalec mladine po Tavčar-Helnevu okusu. Ivan Malnarič, nadučitelj, o katerem smo že poročali, da se z nenavadnim cinizmom baha s svojo nenaravnostjo piše v »Narodu«: »V »Slovenca« otresa neko klerikalno ščare svoj smrdljiv gobec okrog mene.« V tem tonu gre naprej. Obžalujemo uboge starše, ki morejo takemu sirovemu človeku izročati svojo deco, da se — od njega uči!

Nameravano romanje v Lurd meseca avgusta se žal ne bo moglo vršiti. Zadnji čas je zlasti mnogo oglašencev s Hrvaškega odstopilo, deloma pa stavilo take zahteve, da jim ni mogoče ustreči. Firma

Črtek je določila kot zadnji termin, ob katerem je treba število potnikov naznaniti in za vsacega vsaj polovico voznine vplačati, 15. dan julija, a do danes je poslalo le malo število oglašanih božjepotnikov svoje doneske. Čujemo, da se tuintam pojavlja živahno zanimanje za potovanje, a s tem pripravljajni odbor ne more računati. Treba je odločiti se o pravem času in poslati voznino, pripravljalni odbor sicer nasproti firmi, ki prireja potovanje, ne more prevzeti garancije. Iz teh razlogov je treba za sedaj romanje v Lurd odložiti. Vsi tisti, ki so že vplačali svoje doneske, jih dobe povrnjene po pošti tekom prihodnjih dni.

Črepinjo mu je prebil. V Šiški je Franca Kržišnika njegov sosed tako po glavi udaril, da mu je prebil črepinjo.

Na Bled je došel te dni s svojo rodbino poveljnik mornarice pl. Horsetzky iz Zadra.

Nemško delavsko društvo na Jesenicah. Zveza nemških delavcev, »Germania«, na Dunaju je vložila pri radovljiškem okrajnem glavarstvu pravila za novo društvo nemških delavcev »Erz« s sedežem na Jesenicah in na Savi.

Ispod Stola. Velik strah smo imeli v četrtek popoldne v Smokuču Na Fgovčevem dvorišču je gorel voz sena; zažgal ga je domač otrok. Goreč voz so takoj odpeljali, da se divji element ni prijel še hiše, s slamo krite. Starši, p. zorna otroke! — V nedeljo se je ponesrečila v Srednjem vrhu neka ženska s Koroškega, ki je trgala letošnje nenavadno zgodaj zrele planinke. Padla je z neke peči ter se močno pobila po glavi. — V Srednjem in Nemškem vrhu je jako veliko lepih planink; vsako leto pridejo Korošci ter jih potrgajo cele koše, veliko jih tudi s korenino izkopljejo, da jih nesejo v Celovec na prodaj. Ako se jim bo še dalje pustilo tako ruvati planinke, bodo v par letih popolnoma izginile.

Stoletnica srbske vstaje. Na povabilo na slavnostno praznovanje srbske vstaje v Belgradu je odgovoril hrvaški dijaški odsek, da z veseljem sprejme povabilo pobratimskih visokošolcev z željo, da bo ta dan v življenju jugoslovanske mladine začetek nove dobe medsebojnega spoznanja, bratstva in solidarnosti.

Odpušteni železniški uradniki. Ogrsko ministarstvo prometa je odpustilo 32 »zadrasno« nastavljenih uradnikov, češ, da nima zanje posla. Vsi odpušteni uradniki so dovršili gimnazije in železniški tečaj, a sedaj so brez kruha na ulici. Poleg tega je ravnateljstvo umirovilo 40 uradnikov, ki so stari nad 60 let.

Dijaško podporno društvo za Slovence se je ustanovilo v Trstu.

Osebnost G. Zmagoslav Sonec iz Tomaja je dovršil praški konservatorij z izvrstnim uspehom.

Iz Krškega se nam poroča: Jutri, v nedeljo, se prične pasji kontumac v občinah Krško, Cerklje in Raka; trajal bo do 10. oktobra. Na Pristavo, občine Cerklje, se je priklatil od nekod pes, poklal tu in v Vel. Podlogu nekoliko gosij in rac. V Podlogu so ga ustrelili in raztelesenje je dokazalo, da je bil stekel. — Prihodnji teden pridejo vojaki v naš kraj. V Leskovcu letos ne bodo nastavljeni, ker je tam pred štirimi tedni umrl mož po zdravnikovem mnenju za trebušnim legarjem.

Opozorjamo na današnji oglas nove trške prve ljubljanske izdelovalnice drož v Spodnji Šiški, v katerem naznanja otvoritev izdelovalnice.

Uro je ukradel France Boštjančič, doma iz Mladovega pri Ljubljani, svojemu sodelavcu, ko so popravljali železnični tir južne železnice. Ko so bili vsi na delu, se je Boštjančič splazil na kup k suknjicem in telovnikom, kjer so imeli delavci skupaj spravljene ter izmaknil uro in pobegnil. Orožniki so Boštjančiča po ovadbi nekje v ljubljanski okolici ulovili in aretirali.

Na žagi ponesrečil. Jožefa Segaj je v pafni žagi na Travniku pri Rakeku žaga v nogo tako prijala, da mu je nogo tako poškodovala, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Najhitrejša voznja. Brzoparnik severno nemškega Lloydja v Brezenu »Kaiser Wilhelm II.« je vozil iz New Yorka čez ocean 5 dni 11 ur 58 minut. Dozdaj nedešen record. Zastopstvo tega društva ima Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35.

Ljubljanske novice.

Sokolska slavnost v Ljubljani. Včeraj zvečer je prišel v Ljubljano sibiški »Sokol«. Na kolodvoru ga je imenoma ljubljanskih »Sokolov« pozdravil g. dr. Ravnihar, ki je izrekel Šibenčanom sočustvo ob lahonskem napadu v Zadru. Šibenski »Sokol« so odgovarjali: »Povrnili jim bomo!« Pojoč narodne pesmi so odkorakali v Ljubljano. Danes so vzbujali po Ljubljani dalmatinski »Sokol« občno pozornost s svo-

jimi astrahan-čepicami, v katerih sredi imajo rdeč baržun in v sredini čepice kviško stoječe sokolsko pero. S posebnim zanimanjem so si ogledovali ljubljanske cerkve. Mnogo Dalmatincev je v narodni noši. Danes je vlak, ki prihaja ob tri četrt na 1 uro pop. v Ljubljano imel 35 minut zamude. Z njim so se pripeljali češki »Sokol« iz Dunaja in Moravske ter tudi hrvaški »Sokol« iz Karlovca, ki imajo seboj tudi deputacijo hrvaških kmetov v narodni noši. Hrvatje so bili že na štajerskih postajah iskreno pozdravljani. Vlak je do Ljubljane spremljal gromenje topov. V Zdanem mostu so bili Čehi in Hrvatje prav lepo sprejeti. Posebno srčno je slovenske brate pozdravilo delavstvo v Trbovljah. Med dvema grifema je potegnilo vrvo, na katero je obesilo narodne zastave. Litija je bila v zastavi. Najbolj mrazel sprejem je bil v Ljubljani. Tako zagotavljajo gostje, ki so se vozili s tem vlakom. Tu jih je sprejela deputacija »Sokolov«. Navzoč je bil starosta dr. Tavčar, pozdravil jih je dr. Murnik, odzdravljala pa sta mu imenoma Čehov g. Maurerhart, imenom Hrvatov pa g. dr. Božo Vinkovič, povdarjajoč, da so se prišli navduševati za borbo proti skupnemu sovražniku za skupno bodočnost. Godbe na kolodvoru ni bilo. Čehi so obedovali v restavraciji na kolodvoru.

Posebna vlaka s Češkega prideta, kakor smo že poročali ob 1/1 na 8. in ob 9. uri zvečer.

Umrli je o. kr. ravnatelj dež. deske v pokoju g. Andrej Reichel v 80 letu svoje starosti.

Hrvaški »Sokol« bodo podarili slovenskemu sokolstvu srebrni lipov venec.

Državna višja realka v Ljubljani je včeraj završila svoje šolsko leto. Letno izvestje prináša na delu Fr. Komatarjev spis »Das städtische Archiv in Laibach«. Koncem šolskega leta je bilo 527 dijakov, od katerih ima odliko 35 prvi red 366, ponavljalno skušnjo 74 drugi red 37, tretji red 13.

Nezgod v koleziji. Pred nekaj dnevi je postalo nekemu obiskovalcu kolezijskega kopališča nenadoma slabo in gotovo bi bil utonil, da ga ni hitro iz vode potgnil g. Ivan Kastner.

Mlada tatila. Šele 15 let stara Marija Sturm iz Ljubljane izmaknila je igralcu Antonu Ambrožu v Spod. Šiški iz njegovega stanovanja, med tem ko je šel s svojo ženo na izprehod, zapestnico, vredno 8 K., en par rokovic, in eno torbico, kar je bilo na odprtem oknu. Obdolženka tatvino priznava in pravi, da je skozi odprto okno v sobo zlezla in si navedene reči prilastila. Obsojena je bila na 6 mesecev težke ječe.

Umrli so: Helena Lampel, sluge hči, stara 3 in pol meseca; v bolnici: Ana Polovšek, skladiščarja žena, stara 36 let; Ivan Repin, delavčev sin, star 1 in pol leta.

Kaj pa pri nas? Tudi praški magistrat je prepovedal nositi ženskam vlecke po cesti. Zagrebški »Ljudski vjestnik« zahteva, da alično naredbo izda zagrebški magistrat.

Zrelostna izkušnja v oddelku B o. kr. I. državne gimnazije v Ljubljani je bila dovršena v petek, 15. t. m., s sledečim uspehom: K ustnemu izpraševanju je prišlo 41 kandidatov, med temi dva zunanja. Zrelostno izpraševalo jih je dobilo 31 med temi 10 z odliko, 7 jih sme po poštecih ponavljati izkušnjo iz enega predmeta, 3 so padli za eno leto. — Odliko imajo: Adlešič Jurij iz Alčičev, Božič Bogomir iz Idrije, Bukovič Anton iz Gradišča pri Vipavi, Javornik Tomo z Vrhnice, Kišnar Tomo s Plavškega Rovta pri Jesenicah, Kovač Ivan iz Postojne, Miklavčič Francišek iz Dolenjega Brda pri Poljanah, Pečarič Francišek iz Metlike, Premrl Ciril iz St. Vida pri Vipavi, Trdan Fr. iz Ribnice.

Poštni vlak je imel včeraj v Ljubljani popoldne pol ure zamude, ker se je pokvaril poštni voz. Pošiljatelje so morali prenesti v drug voz.

Odletela je gospe Mariji Kordeš na Zojsovi cesti št. 9 amazonska papiga, ki sliši na ime »Koko«.

Mestno ljudsko šolstvo. Mestne ljudske šole so letos izdale skupno izvestje. Na prvi mestni petrazredni deški šoli je bilo 530 učencev, za višji razred sposobnih 394, nesposobnih 134. Slovencev 525, drugih narodnostij 5; na drugi mestni ljudski sedemrazredni šoli je bilo 635 učencev, za višji razred sposobnih 534, nesposobnih 88. Slovencev 630, Nemca 2, drugih narodnostij 3; na tretji mestni ljudski petrazredni šoli je bilo 256 učencev, za višji razred sposobnih 220, nesposobnih 32. Slovencev 255, Nemci 1; mestna slovenska osemrazredna dekliska ljudska šola je imela 874 učenk, za višji razred sposobnih 763, nesposobnih 92. Slovencev 861, Nemke 4, drugih narodnostij 9; mestna dvorazrednica na Karolinski zemlji je imela 62 učencev in 61 učenk, vsi Slo-

venici, za višji razred sposobnih je bilo 43 učencev in 38 učenk; mestna nemška petrazredna deška ljudska šola je imela 214 učencev, med njimi 112 Slovencev in 102 Nemcev, drugih narodnosti je bilo 15, za višji razred je sposobnih 162, nesposobnih 50; mestna nemška dekliška osemrazredna ljudska šola je imela 487 učenk, med njimi 179 Slovenk in 246 Nemk. Imena Slovencev in Slovenk, kate dve doli obiskujejo, bomo priobčili, istotako imena onih Slovencev, ki svoje otroke pošiljajo v „Schulvereinske“ šole, o katerih se priobčimo izvestje.

Musica sacra v nedeljo, 17. julija, v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Misa „Panis angelicus“, zložil Frid. Koenen; graduale „Justus ut palma“ Ant. Foerster, offertorij „Veritas mea“ Uto Kornmüller.

Odbor „Glasbene Matice“ se je v svoji včerajšnji seji tako le konstituiral: Anton Svetek, predsednik, dr. I. Rupnik, podpredsednik, A. Sid, tajnik, dr. Kozina, tajnikov namestnik, Pavel Lozar, blagajnik, A. Petrovič, njegov namestnik, Reich Ant., knjižničar, dr. Rupnik, njegov namestnik, Anton Stritof, šol. nadzornik, dr. Gajmir Krek, na mestnik, dr. Vlad. Ravnhar, gospodar, A. Petrovič, namestnik, dr. Rudež, načelnik po vrstništvu, F. Milčinski, namestnik, A. Petrovič, blagajnik upokojniškega zaklada, dr. Oreš, dr. Oblak in A. Svetek ml., odbor. ni. Artistični odsek: Hubad M. načelnik, Garbič, dr. Krek Stritof; — stana-ovjski odsek: Reich načelnik, Hubad, Lozar, Milčinski, Rupnik, Svetek. Odsek po kojniškega zaklada: Petrovič na celnik, A. Svetek; zastopnik učitelstva pa bo na novo voljen.

Ljubljanski občinski svet. (Konec poročila.) O prizivu g. Lillega, trgovca in bišnega posestnika, proti magistratnemu odloku, s katerim se mu je naročilo, da mora svojo hišo v Čevljarskih ulicah postaviti v regulacno črto, ne pa v staro črto, je poročal občinski svetnik Stare, ki je predlagal, da naj se priziv odkloni. Kakor je obrazložil g. Lilleg v svojem prizivu, smatra on vso stvar kot prezilavo svoje hiše in ne kot novo stavbo. — Obč. svetnik gospod Lenče predlaga, da naj se g. Lillegu dovoli zidanje; gosp. dr. Triller predlaga, da naj se zadeva preloži toliko časa, da se najde v mestnem arhivu akt, s katerim se je prejšnji lastnici Czernyjev dovolilo predelavanje. Dr. Tavčarjev predlog.

C. kr. umetno obrtna strokovna šola v Ljubljani je imela koncem leta 188 obiskovalcev in obiskovalk, med njimi Slovencev 158, Nemcev 25, 2 Hrvata, 1 Čeha, 1 Laha in 1 Anglež.

Brzoparnik „La Touraine“ francoske prekmorske družbe (zastop potovalna pisarna Ed. Smarda v Ljubljani) je odplul iz Havra 2. julija in srečno došel v Novi York 9. julija. Vozil je 6 dni in 19 ur.

Zamenjava koles. Kakor smo poročali je pri vrtni veselici na Koslerjevem vrtu 5. t. m. ukradeno bilo kolo „Puch“ gosp. Hostniku, katerega kolo je imelo mod. šte. vitko 13972. Sedaj se pojasnjuje, da je Hostnikovo kolo odpeljal g. Ludovik Vrbnjak v Ključarovicah na Stajarskem kateremu je takrat izginilo njegovo kolo. G. Vrbnjak je mislil, da mu je kdo kolo zamenjal. Ukradeno je bilo torej kolo „Regent“ gosp. Vrbnjaka. To kolo je bilo vredno 130 K.

Povožena je bila včeraj popoldne na doljenjski mitnici 88letna Marija Lampe, stanujoča v Tatarskih ulicah. — Poškodovana je lahko.

Sprejeti so bili v občinsko zvezo mesta Ljubljana: Abčan Fran, Aleš Peter, Ambrož Helena, Aurlin Fran, Babnik Marija, rojena Kozina, Beltram Anton, Bitenc Miha, Bugataj Ignacij, Brendoš Fran, Celar Marija, Zettel Marija, Česnovar Lovro, Dežman Marija, rojena Robida, Dovč Marijana, Eleršek Josip, Erčulj Marija, Fatur Fran, Fieischmann Ernestina, roj. Türk, Gale Martin, Ganoni Josip, Götzl Aleksander, Golob Karol, Goršič Uršula, Gregorin Neža, Gregorin Rozalija, Hinner Alojzija, Hlebs Uršula, Hrastar Karol, Hribar Marijana, Hromc Rozalija, roj. Terezija Izanc, Jančar Magdalena, rojena Tišina, Jerala Jakob, Jerin Luka, Jerovšek Terezija, Katern Matija, Kavšek Jera, Klemenčič Helena, Kral Henrik, Krašovec Ivan, Križnar Marija, Kopitar Valentin, Kovčič Fran, Kumlj Gaspar, Kveder Helena, Leopold Ivana, Logar Blaž, Mayer Josip, Malovrh Barbara, Marin Marija, Medar Ivan, Merčun Rudolf, Merjasec Marjeta, Mišič Josip, Močnik Katarina, Nhtigal Martin, Oblak Miha, Odlasek Andrej, Ovač Anton, Pančur Marija, Paulin Filibert, Pibernik Ciril, Pogačar Ana, Re-

denšek Barbara, Rössmann Matevž, Resnik Fran, Rogelj Marijana, Rosulnik Helena, Rudolf Marija, Sladič Fran, Slanovec Marijana, Smuk Františka, Srekar Fran, Stehovec Jera, Stienen Jera, Strckberger Engelbert, Svetlin Ivan, Satina Jera, Simovec Josip, Skerl Marija, rojena Hlebs, Schlehan Ema, Schlehan Karlna, rojena Nakič, Schlehan Elizabeta, Schlehan Marija, Schmid Marija, rojena Pavlič, Schmid Marija, Suštar Marija, Magdalena, Tauber Josip, Tekster Martin, Tidar Ivan, Turšič Marija, Ude Marija, Udcar Ivana, Verbič Fran, Verhovec Marija, rojena Bamberg, Werzak Leopold, Vidic Valentin, Vidmar Alojz, Vode Uršula, roj. Lampič, Zajo Fran, Završan Josip, Zgonc Marija, Zupandč Ant-nija, rojena Britz vdova Grošelj, Zabnikar Marija, Zargi Ignacij. Skupaj je bilo sprejetih: 105 prostolcev, 41 zak. žena in 103 otrok. — Zagotovilo sprejema v domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske so dobili: Badstiber Ignacij, Gilich Miha, Hofmann Friderik, Locardi Neža, roj. Prezelj, Matkovič Dragotin

Razne stvari.

Najnovejše od ranih strani.

Prvega ženskega policaja ima Norveška. To je 56 let stara Albertina Fridtz, ki opravlja policijsko službo na Nakholmu, kjer ima tudi svoje posestvo. — Jubilej strelčevoda. Ravnokar je petdeset let, odkar je Prokop Divis konstruiral prvi strelčevod. — Častnik ubil vojaka. Poljski listi poročajo, da je neki podčastnik pešpolka št. 77 ubil nekega vojaka radi neposlušnosti. — Nova drama. Ruski pisatelj Maksim Gorkij je dovršil novo dramo: „Letni gosti“. — Velik požar. Velika občina Bodony na Ogrskem je pričela 13. t. m. goreti. 242 hiš in 700 drugih poslopij je ogenj uničil. 5 oseb je zgorelo, 150 je težko ranjenih. Zgorela je šola, cerkev, župnišče, občinska hiša itd. Škode je nad en milijon kron. — Hiša kanonikov na Dunaju poleg svetega Stefana cerkve je pričela včeraj goreti. Ogenj je streho popolnoma uničil. V nevarnosti je bila cerkev sv. Stefana. — Polovico jezika odrezali so v Norfolk v Ameriki poštarici Sylvanale, ker je pred priplehvanjem obilnice nisemske znamke in se zastupila. — Novo puško, ki se silno hitro sama baše je izumil danski vojni minister Madsen. — Velika cerkvena tatvina. V Kazanu na Ruskem niso tatovi iz cerkve odnesli le čudodelne kazanske Marije, ampak tudi več drugih dragocenih svetniških podob in dragocenosti. Vrednost ukradenih stvari znaša 10 milijonov rubljev. — Z Dunaja poročajo, da je bilo pri požaru hiše kanonikov ranjenih 25 gasilcev. — V blaznosti je zadavil soprogo v Budimpešti 27letni uradnik in bivši nadporočnik Stefan Mackay. Blaznega morila so odpeljali v blaznico. — Četvorčkipo dvajsetletnem zakonu. Zakonska Bander v Steinbechu nista imela 20 let otrok. Po 20letnem zakonu sta dobila sedat četverčke.

Iz brzobjav.

Petrburg. Znani ruski pisatelj Anton Čehov je včeraj umrl.

Bern. Svicarski zvezni svet je imenoval dosedanjega poslanika v Washingtonu, dr. Martheraya, izrednim poslanikom na Dunaju.

Zagreb. Razprava proti 210 osebam, izmed katerih je 27 v zaporu, ki so aprila meseca napadle občinsko hišo v Podvrhu, bode meseca avgusta.

Lvov. Gimnazijski učenec VII. razreda, Dzyamba, se je pritožil pri profesorju Klingerju, ker mu baše ni bil pravičen. Ker je profesor odgovoril surovo, mu je dijak priložil zausnico. Profesor je nato peljal dijaka k policiji, a velika množica na cesti se je zavzela za dijaka. Prišlo je do nemirov in je moralo posredovati vojaštvo.

Haa g. Kakor se poroča, nameravajo razpustiti nizozemsko zbornice. Nove volitve bodo najbrže meseca avgusta.

Centa. Francoski carinski uradniki so odpotovali nazaj v Tanger, ker jim guverner brez sultanovega ukaza ni hotel izročiti carinskega urada.

Dunaj. Rektorjem na višji dunajski poljedelski šoli je bil izvoljen dosedanj rektor profesor vitez dr. Schullern.

Madrid. V senatu in zbornici je bil predčan kraljev odlok, s katerim se je zaključilo v obeh zbornicah sedenjanje.

Rokican. Gostilničarka in hišna posestnica, 22letna Stefanija plem. Hajek, je s kuhinjskim nožem zaklala svojega otroka in tudi sebe smrtno ranila. Vzrok je bil domači razpor.

Budimpešta. Dne 15. t. mes. sta bila na Ogrskem dva velika požara. V Balazsvagatu je pogorelo 115 hiš in 95 gospodarskih poslopij, v Feketskutu pa 97 hiš in 68 gospodarskih poslopij.

Telefonska in brzobjavna poročila.

Bombe najdene v iredentovskem društvu.

Trst, 16. julija. Včeraj popoldne je prišlo dvanaest policijskih agentov v stanovanje laškega telovadnega društva. Policijske agente so sprejeli delavci z orodjem. Policijski oficijal je pokazal tajniku društva uradno listino. Tajnik je izrekel željo, naj se obvesti predsednika, kar se je zgodilo. Predsednik je skoro došel. Osem stražnikov je stalo okoli hiše, dva v veži. Okolu hiše se je zbralo mnogo občinstva. Ob 6 uri zvečer sta došla v hišo dva policijska agenta z vozom, v katerega sta se vvedla predsednik reškega telovadnega društva in tajnik ter dva policijska agenta, katara sta vzela v voz neki zaboj. Društveni lokal je policija zapečatila. Sedaj se duje o tej zanimivi arelaciji: Policija je zapovedala delavcem odpreti tla v društvenih prostorih. Storo se je pokazala odprtina, v katero je stopil neki policijski agent ter prišel čez nekaj trenutkov iz odprtine z zabojem, v katerem sta bili dve bombi. Pozneje je policija v Trstu aretirala več oseb ter jih odpeljala v zapor. Govori se, da je aretiranih še 8 oseb. Policija je našla poleg dveh bomb, 35 revolverjev, 2 zavitka eksplozivnega smodnika in mnogo patron. Policija je dobila obvestilo o tej zadevi v anonimnem pismu iz Gorice.

Trst, 16. julija. Aretirani predsednik laškega telovadnega društva je odvetnik Carlo Mrach. V mnogih hišah se vrše hišne preiskave. Laško telovadno društvo bo razpuščeno.

Japonsko-ruska vojska.

London, 15. julija. Zastopnik „Daily Telegrapha“ v Peterburgu poroča, da je ruska vlada določila velike svote za utrjevanje baltijske obale. Tudi Novo utrjujejo.

London, 16. julija. Iz Tokia poročajo preko Rma: Operacije proti Vladivostoku se prično 1. avgusta. V ta namen pripravi Japonska 4 divizije.

London, 16. julija. Potrjuje se vest, da je vladivostško brodovje zopet na poti proti Japoncem.

London, 15. julija. Situacija v Port Arturu je nejasna. Čuje se, da je Togo brodovje včeraj po noči zopet bombardiralo Port Artur.

Peterburg, 16. julija. „Novoje Vremja“ je dobilo iz Ljaojana potrdilo, da so Rusi res 10. in 11. t. m. odbili velik napad Japoncev na Port Artur po sila krvavem boju. Isti list potrjuje, da so japonske izgube velikanske vled eksplozije ruskih podkopov. Rusi so v tem boju izgubili 1800 mož. V Ljaojanu sodijo, da gre vojska Okuova proti jugu.

Berolin, 16. julija. Govori se o velikih goljujih v ruskem „Rdečem križu“, baje 20 mil. rubljev.

Solun, 16. julija. Radi atentatov je aretiranih več sumljivih oseb. Ako se bodo atentati nadaljevali, bati se je nemirov proti Bolgarom.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji tlačni tlak 736.0 mm.

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v Celzijih	Vetrovi.	Nebe	Padačina v 24 urah mm.
15	9 zveč.	740.3	21.8	brezvetr.	jasno	
16	7. zjutr.	741.5	18.1	sl. jzah.		0.0
	2. popol.	740.3	29.5	sl. jug.		

Srednja včerajšnja temperatura 21.5° norm. 19.8°

Preklic.

Jaz Silvester Keršne po dom. Bunkež, gostilničar v Spod. Jaršah, obžalujem in prekličem, kar sem o Alojziju Ručigaju, posestniku v Srednjih Jaršah, nespodobnega govoril, ker o njem sploh ničesar nečastnega ne vem.

V Kamniku, dne 14. julija 1904.

1209 1-1 Silvester Keršne.

1216

Zahvala

za iskreno sožalje, izraženo nam ob prebrdki izgubi našega najiskrenejše ljubjenega sina

Josipa.

Zavest, kako je bil pokojnik priljubljen, je bila pravi lek boleti žalujočih. Napri-srčneje se torej tem potom zahvaljujemo vsem, ki so dragemu sinu izkazali zadojo čast. Posebno se pa moramo zahvaliti gg. dijakom in bogoslovcem za prekrasno petje pred hišo, med potjo in na pokopališču. V prvi vrsti pa gre naša zahvala tudi g. Grafenauerju, ki se je v prekrasnih besedah posvil od dragega prijatelja. Med govorom je ostalo le malokatero oko suho. Najsrčnejša hvala torej vsem in Bog vam plačaj blago sožalje.

Anton, Katarina in Ivan Pohar.

Rogaški „Styria=vrelec“

Zdravilna voda proti Zdravniško

oteklini v želodcu in oteklini v želodcu in priporočena!

krčem, Brighthovemu

Izborni vnetju ledvic, katarom

zdravilni v grlu in krhlju, v želodcu

učinki! in črevih, diatezi, zaprtju,

1123 c 2-1 boleznih na jetrih itd.

Skladišče v pritličju

veliko, zračno in suho se takoj ali pozneje dá v najem. 1214 3-1

Več se izve na Sv. Petra nasipu 37.

Prva ljubljanska parna pekarna

naznanja,

da sta gospoda

Adalbert Pöschl in Josip Röttig izstopila iz moje tovarne in nista več opravičena izvirševati kakoršnekoli funkcije.

J. J. Kantz.

1-1 1223

Delavnica

velika in svetla, (doslej strugar-ska delavnica) v notranjem delu mesta se s stanovanjem vred (2 sobi, kuhinja itd.) odda v najem za novemberski termin. 1213 3-1

Doizve se na Sv. Petra nasipu 37.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

04.11.9

1200 2 **Izurjen**
gostilničar
se išče na račun
z malo kavicjo za dobro idočo gostilno.
Ponudbe naj se pod oznamenilo **"Po-**
šten" pošljajo na upravištvo tega lista.

Žeblijski ključavničar
in
žičar
se iščeta za neko tovarno na Štajerskem.
Ponudbe pod navedbo desedanje službe
in starosti naj se pod oznamenilo **"Ei-**
senwerk" pošljajo na upravištvo tega
lista. 1195 3-3

535 52-26
Samo
6 dni!
Havre - New York
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.
!Znižane cene!
Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino
oblastveno potrjena potovalna pisarna
ED. ŠMARD
v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
blizu znane gostilne pri »Figovu«.

Muhe so zopet sitne!
Onesnažijo stanovanje in jedila, prena-
šajo bolezen od bolnikov in mrličev, od iz-
metkov in mrhovine, trpinčijo človeka in
živino. 949 35
Nastavite povsod ameriško nastave
za muholov
,TANGLEFOOT'
En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:
EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-46

Ovčji sir
najboljše vrste
blizu 1000 kg ima na prodaj
1194 3-1 **Anton Jakelj**
na Dovjem hišna številka 16.
Natančneje se izve pri lastniku.

Trgovski učenec
iz boljše rodbine, se sprejme takoj
v trgovino z mešanim blagom.
1172 4-3 **RUDOLF RUTNER, Vrhnika.**

Blagajničarka
zmožna slovenskega in nemškega jezika, naj-
manj 25 let stara, se sprejme v špecerijško
trgovino v Ljubljani.
Ponudbe pod **„Blagajničarka 17“**
poste restante, Ljubljana. 1205 3-1

Dne 5. t. m. je med veselico na
Kozlerjevem vrtu v Ljubljani nekdo
odpeljal kolo „Regent“, svoje pa
pustil tam. Lastnik kolesa „Regent“
je vzel ono kolo, ki je imelo tudi
svojo številko, s seboj, in se sedaj
to nahaja pri podpisani, kamor se
naj dotičnik blagovoli oglašiti zaradi
vrnitve. 1201 2-2
Ludovik Vrhnjak,
Ključarovi, P. Križovci, Štajersko.

Konces. realitetni prometni biro
Iv. N. Plautza
Ljubljana, Rimska cesta 24
priporoča v nakup posestva na deželi, hiše
v mestu, stavbinske parcele in kot posebno
ceno takozvano 1090 3-2
Deleott-ovo in knezoškofijsko
stavbišče.

I. ljublj. izdelovalnica drož.
Ujudo naznanjam, da sem na
tukajšnjem trgu osnoval
izdelovalnico drož
in da me moje dolgotrajne izkušnje
v tej stroki usposabljajo, da mo-
rem izdelovati 1211 3-1
močne in dobro
ohranljive drože.
Vabim gospode trgovce in pe-
kovske mojstre, da napravijo po-
izkus s tem
domačim izdelkom
in pri meni naročajo svoje po-
trebnosti v tem predmetu.
Velepospovanjem
Prva ljubljanska izdelovalnica drož
Sigmund Wolkenfeld
Spodnja Šiška

Pisarniškega vodja
sprejme takoj
glavna agentura **„Hamburg-Amerika-Linie“**
Dunajska cesta št. 31.
Ponudnik mora biti slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika več
in ne spod 30 let star. Kavcije par sto kron se zahteva. Prednost imajo taki,
kateri so službovali pri političnih oblastvih, zlasti pri okrajnih glavarstvih.
Reflektant mora biti povoljnega značaja, zanesljiva oseba brez dvomljive
preteklosti.
Plača s stanovanjem, poleg pisarne vred povoljna.
Ponudbe se sprejmejo do konca t. m. 1122 1-1

Za sokolsko slavnost
so došle čisto volnene Lawn-Tennis-obleke z belo-
višnjevim pasami le 12 gld.
Največja izbira najfinejših oblek za gospode iz modnega blaga
kakor tudi najnovejše damske konfekcije.
Velepospovanjem 1212 1-1
Oroslav Bernatovič.
Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Mestni trg 5.

Naznanilo!
Podpisani uljudno naznanjam slavn. občinstvu, da sem
vsled podeljene koncesije
za izvrševanje dimnikarskega obrta
dne 1. julija t. l. pričel ta obrt izvrševati.
Z ozirom na to dovoljujem se gospodom hišnim gospo-
darjem itd. priporočati za naročila, katera bodem v vsakem
oziru točno in zanesljivo izvrševal.
Z odličnim spoštovanjem 1210 3-1
Josip Vrbovec,
koncesijonirani dimnikarski mojster za mesto Ljubljano.
Stanujoč Sv. Petra cesta 50.

Št. 55. **Razglas.** 1207 1-1
Okrajno-cestni odbor v Mokronogu naznanja, da se vrši za 18. maja
napovedana, a potem preklicana
zniževalna dražba
zgradbe novega železnega mostu čez potok Mirno v Piljaveah pri
Mokronogu nepreklicno
v četrtek, dne 21. t. m., ob polu 12. uri dopoldne
v gostilni A. Tratar-ja v Mokronogu.
Delo je proračunjeno na 5441 K, od katere svote se vplača pri dražbi 10% vadij.
Troškovnik in načrt sta v mokronoški občinski pisarni razgrnjena na vpogled.
Okrajno cestni odbor v Mokronogu,
dne 15. julija 1904.
Frane Zupančič, načelnik.

Odda se takoj v najem
prodajalna
in klet
za trgovino z mešanim blagom
na zelo ugodnem prostoru blizu cerkve
in vojašnice v Ljubljani. 1208 2-1
Več se polzve pri upravištvu „Slovenca“.

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689

52-35

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/4	6	5	4	14	10	8
3/8	8	7	6	14	10	8
1/2	10	8	7	15	13	10
3/4	12	11	10	20	18	16
1	15	14	12	24	22	19
1 1/4	18	16	15	28	24	22
1 1/2	20	18	16	40	30	26
1 3/4	—	—	—	54	34	29
Remelni						
1/4	36	32	26			
3/8	52	45	42			
1/2	72	62	56			
3/4	110	100	90			
1	—	16	—			
1 1/4	—	19	—			

Fileri od 1/4 do 1/2, čevelj K — 54
Trami " 1/4 " 10/12 " " — 70

JOSIP MAKOVEC

založnik avst. državnih
zveze c. kr. uradnikov
819 12-11

slikarski in pleskarski mojster c. kr. državne železnice, si usoja slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da je premestil svojo obrt z Brega št. 20 v

Kolodvorske ulice št. 6
v Ljubljani,

ter se priporoča v najzanesljivejšo izvršitev vseh del, ki spadajo v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega slikarstva in slikarstva napisov.

Specijalist za flodranje, posne-
manje lesne barve in moderno
slikanje sob.

Zaloga vseh vrst firneža, laka in barv.

MOTORI Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage,

katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalknik za kose, cena 8 K za komad Mlatilnice, gepeljni slamoreznice in klinje najboljših vrst se dobé v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

2 52-30 Filijalka

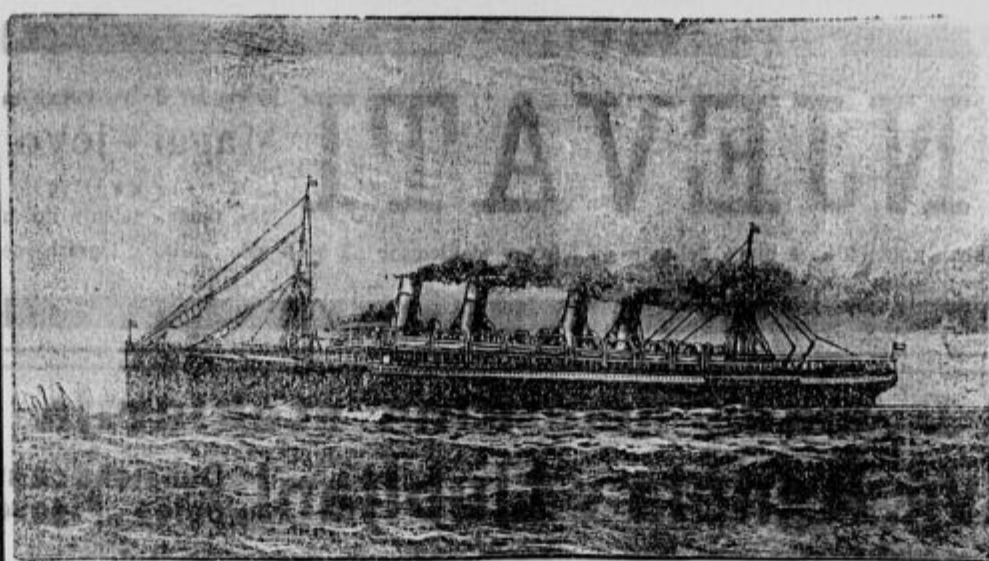
Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Zopet znižane cene! **60 gld.**

Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene amerik. železnice.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

63 30-25

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Brata Eberl

Tovarna in prodaja olnatih barv, firneža in lakov.

— Električni obrat —

Prodajalna in kompotar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Slikarja napisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove porde, karbolinaja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano redno in tmo po najnižjih cenah.

Telefon 154.

Prva domača slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni **marčno in na bavorski način**

— varjeno pivo —

Odlikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem **grand prix in zlato kolajno.** 52-6

Ustanovljena leta 1854.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti. 1009 52-5

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

LJUBLJANA, Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

Sedaj gld. **60**

zelo znižane
vozne cene v

Ameriko.

Iz Ljubljane v Novi-York

Preje gld. **105**

Ravno ista
vožnja in postrežba
kakor preje.

samo 60 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je tarlna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52-43

Tovarna pečij Ustanovljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana

Trnovo, Opekarska cesta
Veliki stradon 9

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno harvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renaisance, barok, gotsko, secesion itd.**, kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franko in brezplačno.

Velika zaloga čevljev

za gospode, dame, otroke, č. duhovnike in častnike.

Solidno blago.

Nizke cene.

Gamaše, galoše.

Zaloga obuval

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

1335 52-39

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo in kavi, bričke, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1015 52-6

Na dan štirikrat sveže pecivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Pri nakupovanju

= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

196 52-22

Velika zaloga
suknenih ostankov.

PRIHRANJEVATI

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga delikates in dišav v steklenicah od 50 h višje (dolito v izpraznjeno steklenico od 40 h dalje.)

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z Maggi-jevo preizkušeno dobro južno zabélo kajti malo kapljic — pripravljeni jedi priliti, zadostuje, da slabi juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus.

909

Nikakih slivh las in brade več! Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1098 52-4

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Viteku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogueriji A. Korbarja.

1011 52-5

Optični zavod

K. Pichler

Ljubljana

Jurčičev trg štev. 3.

ANTON PRESKER

479 104 34

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

MATTONI
GISSHÜBLER

alkalična kislina

je

najboljša mizna in osvežujoča pijača, 38 24

katera je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami iz vinom.

Zaloga pri Mihael Kastnerju in Peter Lasseniku v Ljubljani.

1122 100-5

Zahtevajte brezplačno in franko moj ilustrirani cenik z več ko 800 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko.

gld. 250.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinjšega št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotsko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpajočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zapramo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič, župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga. 927 52-52

Slovenci, pozor!

Mal položi dar, domu na oltar!

Mal položi dar, domu na oltar!

Preč za slovenski narod vnetih trgovcev razpečava razne baže blaga, katerega dobiček naklonijo prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. Misel, da bi zamogli omenjeno družbo izdatneje podpirati, dovela me je, da sem prevzel

1175 3-2

založništvo šampanjca

z namenom, prisostovati del dobička družbi sv. Cirila in Metoda.

Cenjeni gg. gostilničarji, kavarnarji in sploh častito občinstvo, ki se rado ohlaja z dobrim, penecim šampanjcem, naj blagovolijo upoštevati moje založništvo ter naj vztrajajo na principnem stališču, da ne mine banket, ževitovanje ali kaka druga veselica, kjer bi se ne penil v domačo svrhu namenjen šampanjec z znamko: **Šampanjec v korist družbi sv. Cirila in Metoda**. Edini in glavni založnik:

Uroš Kersnik, Ljubljana, Mar. Ter. cesta 12, II. nadstr.

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

1078 27-2

Germanovi življenjski esenci

ki se vporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju slasti, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgagi, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili) Po preobrem obedi, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričljivo in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravlja iz najfinjših in izbrano najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga rade zavživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdravniške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno **Germanova življenjska esenca iz lekarne „Črna orla“ v Belovaru**, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime tvrdke: **Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hrvaško), kamor naj se naslavlja tudi vse poštno pošiljave. Cena steklenici K 140; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastoj.

Germanova življenjska esenca moram trpečemu človeštvu kar najbolje priporočiti, ker sem se večkrat prepričal sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo priporočil, o njenem izbornem učinku.

Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekl.

Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželenega učinka kot Germanova življenjska esenca.

Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja.

Apolonija Haberl, Semrich pri Peggau, Štaj.

Cementnazarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska. Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in lahknejša streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

Izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Pozor! Prvi izdelovalec kuhanih likerjev na Kranjskem priporoča svojo

„Planinsko zeleniko“ in „Kranjski biser“

katera likerja sta kot izvrstna priznana po kemičnem poskuševališču za Kranjsko v Ljubljani, in kuhana pod finančnim nadzorstvom. 1179 3-2

Peter Aleš

Ljubljana, Tržaška cesta 24.

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobni spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 24-6

Išče se

velika nemeblirana soba

s separatnim vhodom za september ali oktober. Ponudbe pod **M. A. 33** poste rest. Ljubljana. 1202 3-2

Brezplačno in poštnine prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrirani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrnino, optičnimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 952 52-7

Dietingerjev nasl. Teodor Fehrenbach

v Mariboru (Štaj.), Gosposka ulica 26, v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 180 gld., srebrna rem. ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje. Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

BR. NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja na drobno in na debelo.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo
Hidralične vidre in sesalke

1055 52-5

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mizodvoru, obrežno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železne okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in sočinne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Svojim cenjenim odjemalcem in sploh
gg. trgovcem na deželi pošljemo na željo do
1000 komadov reklamnih papirnatih urečic
za vsebino po četrt kg zastonj.

Homanditna družba

Dečman & Comp.

1216 1-1

tovarna papirnatih urečic, Ljubljana.

V trgovino se sprejme:

Deček iz dobre hiše in z
lepo pisavo; * * *

trgovski pomočnik za nedoločen čas radi
ureditve trgovine.

Tvrška Jos. Č. Demšar, Železniki.

1198 3-3

Odda se

soba za letoviščarje

z dvema posteljami v lepem kraju na Go-
renjakem blizu Brezja. D bi se tudi hrana,
ker se nabava v isti hiši g. stina. — Več se
povzve pri **Pavlu Lavrenčiču, Sp Otok,**
p Radovljica. 1190 3-3

Ivan Nep. Resman

Zastopstvo

RED-STAR-LINE

Antwerpen-New-York * Antwerpen-Philadelphia
Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 32, prva hiša na levo.

„RED-STAR-LINE“

RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gold. 70.— za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzo-
parnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite
v Kolodvorskih ulicah št. 41., od južnega kolodvora na
desno.

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“:

35 22

Ivan Nep. Resman.

Na graščini barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku
se oddaje služba
samostojnega kmetijskega adjunkta.

Natančneje se izve pri eskribnistvu graščine barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku
pri Novem mestu. 1196 8-4

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priloga
svoja bogata
zalogo
hišne oprave.

Spalnetejedilne
sobe za salone.
Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastonj in franko.

1564 32

Cene brez konkurence!

Konkurenca nemožna!

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj
naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovejših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 22

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si
sleheri ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se
sleheri lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Važno za letoviščarje!

Ker se vsako leto naseljuje več tujcev letoviščarjev v našem krasnem kraju Videm
pri Krškem, sem postavil **krasno vilo** s 6. sobami, sobo za kopel, kuhinjo, 2 verandi,
2 kleti, z vrtom za zelišča, cvetličnjakom in nasadom drevoreda, katera je kot prva

izvanredno poceni na prodaj.

V bližnji okolici stoji že precejšnje število vil in nameravam za razvoj kraja staviti
še več drugih.

Od vile je krasen razgled v romantično „Savsko dolino“ in na gorovje „Gorjance“;
dalje je topla kopel v reki Savi; poštna, železniška- in telegrafna postaja v bližini ter
ugodna železniška zveza z mesti Zagreb, Ljubljano in Celje.

Več se izve pri lastniku

1126 3-3

Valentinu Scagnetti,

stavbinskem podjetniku na Vidmu pri Krškem (Spod. Štajersko.)

Razpis.

1199 3-2

**Za zgradbo vodovoda za mestno občino Kamnik po-
trebna dela in dobave oddale se bodo po javni dražbi.**

Tozadavne pismene ponudbe za vsa dela z napovedbo posameznih ali skupnih cen je
vložiti do **1. avgusta t. l.** do 6 ure zvečer pri podpisnem županstvu.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečateni ter imeti napis: „Ponudba za prevzete
zgradbe vodovoda v Kamniku“, katerim mora biti priložena izrecna izjava ponudnika, da
isti pripisna stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogo no ukloni.

Ponudbam je priložiti 5% vadij za po ponudniku preračunjeno stavbeno svoto v goto-
vini ali pa pupilarno-varne vrednostne papirje po kurzo cen.

Odbor mestne občine si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na viso-
čino ponujene cene, da če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Nadrti, proračun mer in stavbeni pogoji so na ogled pri podpisnem županstvu, ozi-
roma se isti dobe, če se prej plača zanje 6 K.

Županstvo mestne občine v Kamniku,

dne 12. ulija 1904

L. S.

Josip Močnik, župan.

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priloga se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko
spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših
konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne
križe, kolle, peči, vrtno klop, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mo-
stove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih
in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike
raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Nacrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-31

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgijskih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado- voljno prevzame.

1724 19

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-9

urarju v Ljubljani, Stari trg št. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko cesto št. 20, nasproti kavarni „Europa“, v Kribarjevo hišo.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-58

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5.245.845'40.**

Stanje hran. vlog **K 5.089.883'14.** Denarni promet **K 23.806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vo-

zov

Emajlne prevlake, pristne, v posodah po 1/4, 1/2, 1 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde. Edino tpežec in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarvne- nega in barvnega za pôde; najce- nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako- vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-40

Oljnatih barv, priznane najboljših.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönlunda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, prstnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, sajmenca trpeznega.

Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste- nih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Slovenci in Slovenke!

kupujte

perilno milo v prid družbe sv. Cirila in Metoda,

katere je najboljše sedanjih kakovosti. 1133 10-5

Ceno kupite

batiste

tuzemske in francoske, v največji izbi od 24 kr. do 1 gld.;

japonsko svilo

priložnostna cena, 78 kr. za meter;

modno blago

po skrajno nizkih cenah za ženske in moške obleke, poslednje se opusti in razproda. Blago za fino moško obleko se dobi za 6 gld.;

Voile de Laine

franc., od 35 kr. do 1 gld. za meter;

bluze

iz svilenega, perilnega blaga in zefirja, naj- boljša kakovost, lastna manipulacija;

perzijske preproge

po tri metre široke in štiri metre dolge, prej 120 gld., sedaj 65 gld.;

Smirnske imit. pre- proge

po tri metre dolge, sedaj 5'90 gld.

Razen tega velika množina različnih predmetov, ki se prodajajo po čudovito znižanih cenah, in ki si jih je vredno pogledati v trdki

A. Primožič

zaloga modnega in manufakturnega blaga

Ljubljana, Mestni trg 25.

1010 52-6

Zahtevajte pri nakupu

671 60-18

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var- stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!